

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

**Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu vybrané turistické
destinace**
(mikroregion Chrudimsko)
Bakalářská práce

Autor: Kristýna, Hrubá
Studijní obor: Management cestovního ruchu – anglický jazyk

Vedoucí práce: Ing. Veronika Židová, Ph.D., DiS.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 29.4.2020

Kristýna Hrubá

Poděkování:

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Veronice Židové, Ph.D., DiS. za metodické vedení práce, věcné připomínky a cenné rady. Též děkuji všem osloveným za spolupráci při získávání údajů pro výzkumnou část práce.

Anotace

Tato bakalářská práce je zaměřena na zhodnocení potenciálu cestovního ruchu ve vybrané destinaci, konkrétně v mikroregionu Chrudimsko. Teoretická část zahrnuje vysvětlení základních pojmů týkajících se tématu, tedy předpokladů cestovního ruchu a metod hodnocení potenciálu cestovního ruchu. V praktické části je pak charakterizována zkoumaná oblast Chrudimska a její lokalizační a realizační předpoklady pro cestovní ruch. Lokalizační předpoklady jsou následně vyhodnoceny na základě vybrané metodiky. Výsledkem práce je stanovení úrovně a typu potenciálu cestovního ruchu mikroregionu Chrudimsko a dále z výsledků vyplývajících doporučení, která by mohla rozvoj tohoto potenciálu pozitivně ovlivnit.

Klíčová slova: cestovní ruch, potenciál cestovního ruchu, předpoklady, mikroregion Chrudimsko

Annotation

Title: Evaluating a territory's potential for tourism

This Bachelor thesis focuses on evaluating a territory's potential for tourism, especially the microregion of Chrudimsko. The theoretical part includes explanation of some basic terms concerning the topic such as attributes for tourism and methods for evaluating the tourism potential. The practical part consists of characteristics of the examined territory and its localization and implementing attributes for tourism. The localization attributes are evaluated according to the chosen method. The outcome of the thesis is the determination of the level and type of tourism potential in the microregion of Chrudimsko and some recommendations arising from the research results, which could have a positive influence on the potential development in the area.

Key words: tourism, potential for tourism, attributes, microregion of Chrudimsko

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Cíl práce a metodika zpracování	2
2.1	Cíl práce.....	2
2.2	Metodika zpracování.....	2
2.3	Výzkumné otázky	4
3	Teoretická východiska	6
3.1	Předpoklady cestovního ruchu	6
3.1.1	Selektivní předpoklady cestovního ruchu	7
3.1.2	Lokalizační předpoklady cestovního ruchu	8
3.1.3	Realizační předpoklady cestovního ruchu.....	11
3.2	Potenciál cestovního ruchu a jeho hodnocení.....	14
3.2.1	Hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle Bíny	16
4	Praktická část.....	21
4.1	Charakteristika mikroregionu Chrudimsko.....	21
4.2	Lokalizační předpoklady Chrudimska	23
4.2.1	Přírodní předpoklady	23
4.2.2	Kulturně historické předpoklady	26
5	Vlastní výzkum.....	31
5.1	Realizační předpoklady Chrudimska.....	31
5.1.1	Komunikační systém	31
5.1.2	Materiálně-technické předpoklady	32
5.2	Průběh šetření.....	34
5.3	Určení stupňů jednotlivých složek potenciálu cestovního ruchu pro mikroregion Chrudimsko.....	35
5.3.1	Přírodní pozoruhodnosti.....	35

5.3.2	Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	36
5.3.3	Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	37
5.3.4	Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	39
5.3.5	Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	39
5.3.6	Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	40
5.3.7	Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory	42
5.3.8	Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku	43
5.3.9	Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	45
5.3.10	Vhodnost krajiny pro horolezectví	46
5.3.11	Vhodnost krajiny pro závěsné létání	47
5.3.12	Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost	47
5.3.13	Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov	48
5.3.14	Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků	49
5.3.15	Kulturně historické památky a soubory	50
5.3.16	Skanzeny a muzea	51
5.3.17	Lázeňská funkce	53
5.3.18	Kongresy a konference	54
5.3.19	Kulturní akce	55
5.3.20	Sportovní akce	58
5.3.21	Církevní akce	59
5.3.22	Veletrhy a tematické trhy	60
5.3.23	Místní produkty	62
5.3.24	Příhraniční specifika	63
5.4	Určení celkového potenciálu cestovního ruchu pro mikroregion Chrudimsko	64
6	Shrnutí výsledků	68

6.1	Odpovědi na výzkumné otázky	70
7	Závěry a doporučení	72
8	Seznam použitých zdrojů	75
9	Přílohy	86

Seznam obrázků

Obrázek 1: Schéma předpokladů cestovního ruchu.....	7
Obrázek 2: Mikroregion Chrudimsko v rámci Pardubického kraje.....	21
Obrázek 3: Chrudim – Kostel Nanebevzetí Panny Marie.....	86
Obrázek 4: Chrudim – Resselovo náměstí.....	87
Obrázek 5: Kočí – Kostel sv. Bartoloměje (národní kulturní památka).....	87
Obrázek 6: Slatiňany – Zámek (národní kulturní památka)	88
Obrázek 7: Slatiňany – Hřebčín	88

Seznam tabulek

Tabulka 1: Složky potenciálu cestovního ruchu a jejich bodové ohodnocení.....	18
Tabulka 2: Seznam členských obcí mikroregionu Chrudimsko.....	22
Tabulka 3: Určení stupně dílčí složky potenciálu – přírodní pozoruhodnosti.....	36
Tabulka 4: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	37
Tabulka 5: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro cykloturistiku	38
Tabulka 6: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	39
Tabulka 7: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku.....	40
Tabulka 8: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro rekreaci u vody.....	41
Tabulka 9: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory.....	43
Tabulka 10: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku.....	45
Tabulka 11: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro vodní turistiku.....	46
Tabulka 12: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro horolezectví.....	46

Tabulka 13: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro závěsné létání	47
Tabulka 14: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro sportovní myslivost	48
Tabulka 15: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro sportovní rybolov	49
Tabulka 16: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků.....	50
Tabulka 17: Určení stupně dílčí složky potenciálu – kulturně historické památky a soubory	51
Tabulka 18: Určení stupně dílčí složky potenciálu – skanzeny a muzea.....	53
Tabulka 19: Určení stupně dílčí složky potenciálu – lázeňská funkce	54
Tabulka 20: Určení stupně dílčí složky potenciálu – kongresy a konference.....	55
Tabulka 21: Určení stupně dílčí složky potenciálu – kulturní akce.....	57
Tabulka 22: Určení stupně dílčí složky potenciálu – sportovní akce.....	59
Tabulka 23: Určení stupně dílčí složky potenciálu – církevní akce.....	60
Tabulka 24: Určení stupně dílčí složky potenciálu – veletrhy a tematické trhy	61
Tabulka 25: Regionální produkty Železných hor na území mikroregionu Chrudimsko	63
Tabulka 26: Určení stupně dílčí složky potenciálu – místní produkty.....	63
Tabulka 27: Určení stupně dílčí složky potenciálu – příhraniční specifika.....	64
Tabulka 28: Celkový potenciál cestovního ruchu mikroregionu Chrudimsko	65

Seznam grafů

Graf 1: Podíl přírodního a kulturního subsystému.....	66
Graf 2: Podíl složek potenciálu cestovního ruchu v rámci přírodního subsystému	67
Graf 3: Podíl složek potenciálu cestovního ruchu v rámci kulturního subsystému.	67

Seznam zkratk

A.T.I.C. ČR	Asociace turistických informačních center České republiky
AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
GIS	Geografický informační systém
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IC	Infocentrum
KHS	Krajská hygienická stanice
MAS	Místní akční skupina
MO ČRS	Místní organizace Českého rybářského svazu
NH	Národní hřebčín
NPÚ	Národní památkový ústav
OMS	Okresní myslivecký spolek
TIC	Turistické informační centrum
UNWTO	Světová organizace cestovního ruchu (United Nations World Tourism Organization)

1 Úvod

Světová organizace cestovního ruchu (dále jen UNWTO) popisuje cestovní ruch jako jedno z nejrychleji rostoucích ekonomických odvětví, které výrazně ovlivňuje sociálně-ekonomický vývoj po celém světě. Cestovní ruch je nejen zdrojem příjmu, ale také zdrojem pracovních příležitostí a jeho rozvoj je pro mnoho zemí klíčový (UNWTO, 2019).

Dle Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ, 2020a) tvořil cestovní ruch v roce 2018 2,9 % HDP České republiky (dále jen ČR), což je o 0,6 % méně než v roce 2003, kdy činil 3,5 %. Co se týče návštěvnosti krajů, Pardubický kraj, na jehož území se rozkládá mikroregion Chrudimsko, patří mezi nejméně navštěvované. Tuto skutečnost dokazuje sběr dat ČSÚ za rok 2019 (2020b), který proběhl přímým zjišťováním v hromadných ubytovacích zařízeních. Přesto, že údaje nemusí být přesné na jednotlivce, Pardubický kraj skončil na posledním místě jak v počtu hostů, tak v počtu přenocování (strávených nocí).

Mikroregion Chrudimsko se tedy nachází v nejméně navštěvovaném kraji, což potvrzuje i sledování návštěvnosti téměř 1000 turistických cílů, které v roce 2017 provedl Institut Turismu (CzechTourism, 2018). Tento přehled navštěvovaných míst je pouze orientační, avšak může sloužit jako zdroj pro určitou představu. Ani jeden turistický cíl Pardubického kraje nebyl zařazen do TOP 50 nejnavštěvovanějších míst v České republice. V rámci Pardubického kraje pak bylo zvoleno 10 nejnavštěvovanějších míst, přičemž mikroregion Chrudimsko je zastoupen na 7. a 8. místě s návštěvností 38,1 tis. a 29,3 tis. V porovnání s ostatními kraji, se ale návštěvnost u stejně umístěných turistických cílů zpravidla pohybuje od 50 tis. do 160 tis.

Mikroregion Chrudimsko byl zvolen na základě domnění autorky, že nabízí řadu přírodních i kulturních památek, a jeho potenciál je nedoceněn. Území bude hodnoceno na základě vhodnosti pro jednotlivé aktivity cestovního ruchu a výsledky práce by tak mohly poukázat na oblasti, jejichž potenciál není využit, a přispěly by tak rozvoji cestovního ruchu ve zkoumaném mikroregionu. Dalším důvodem výběru tohoto území pak byla poloha blízka bydlišti autorky.

2 Cíl práce a metodika zpracování

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této práce je zhodnotit úroveň celkového potenciálu cestovního ruchu v mikroregionu Chrudimsko podle vybrané metodiky. Dílčím cílem je zjistit, jaký typ potenciálu v této oblasti dominuje, jelikož se zde vyskytuje jak množství přírodních pozoruhodností, tak i kulturních památek. Na základě hodnocení pak bude poukázáno na potenciální předpoklady, kterými daný mikroregion disponuje, avšak nejsou plně využity a také na předpoklady, kterými nedisponuje vůbec. Tato práce může být k dispozici případným návštěvníkům mikroregionu Chrudimsko, jako přehled turistických možností, a zároveň může být podkladem pro rozsáhlejší výzkumné práce na tomto území.

2.2 Metodika zpracování

Teoretická část práce vychází především z odborné literatury, zabývající se potenciálem cestovního ruchu a také z odborných článků zaměřených na toto téma. Nejčastěji využívanými zdroji jsou publikace od Mariota (1983) a Kopši (1992) a dále článek Bíny (2002) zabývající se hodnocením potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. Dalšími autory, o které se tato část práce opírá, jsou Štěpánek, Kopačka a Šíp (2001), Klapka, Nováková a Frantál (2008), Hrala (2013) a Pásková (2014). Jedním z podstatných zdrojů pro celou práci je také Výkladový slovník cestovního ruchu (Zelenka, Pásková, 2012).

Teoretická východiska jsou zvolena tak, aby sloužila jako podklad pro následující praktickou část. Jsou popsány předpoklady území pro rozvoj cestovního ruchu a jejich dělení podle Mariota (1983). Dále je charakterizován pojem potenciál cestovního ruchu a jeho odlišné chápání různými autory. Nakonec je vysvětlena metodika hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle Bíny (2002), která je pro výzkumnou část práce klíčová.

V praktické části je nejdříve charakterizována zkoumaná oblast, tedy mikroregion Chrudimsko. Čerpáno je především z internetových zdrojů, přičemž nejvíce využívané jsou oficiální webové stránky měst a obcí. Kromě základních informací o

mikroregionu jsou popsány také jeho předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Pro přírodní předpoklady jsou hlavním zdrojem webové stránky Správy chráněné krajinné oblasti Železné hory (dále jen Správa CHKO Železné hory) a Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (dále jen AOPK ČR). Přehled kulturně historických památek je zpracován především na základě webových stránek Národního památkového ústavu (dále jen NPÚ) a jednotlivých institucí. Přínosným zdrojem je také internetový portál Navstevnik.cz, spravovaný městem Chrudim společně s organizací destinačního managementu Chrudimsko-Hlinecko. Tištěných publikací zabývajících se oblastí Chrudimska není příliš mnoho a zpravidla se jedná o historicky zaměřená díla. Ohledně celého Pardubického kraje je dostupných zdrojů podstatně více, avšak mikroregion Chrudimsko je obvykle zastoupen pouze městem Chrudim. Jako tištěný zdroj je tedy nakonec zvolen Průvodce Pardubickým krajem (Podhorský, 2008) zabývajících se i touto oblastí včetně několika obcí, které jsou součástí zkoumaného mikroregionu.

Pro vlastní výzkum byla na základě posouzení možných metod hodnocení potenciálu cestovního ruchu vybrána metodika Bíny (2002), jelikož je reálně aplikovatelná, a to především díky poměrně nízké náročnosti na získávání informací. Vzhledem k hodnocení většího počtu obcí a měst v rámci Chrudimska, které jsou spíše menší rozlohy, je většina informací získávána především z Turistického informačního centra (dále jen TIC) v Chrudimi, Infocentra (dále jen IC) ve Slatiňanech a z tištěných průvodců či propagačních materiálů daných destinací. Dalším zdrojem jsou také oficiální webové stránky jednotlivých měst a obcí. Výhodou menších zkoumaných území je také možnost terénního výzkumu, který je proveden v případě nedostatku informací, či potřeby vlastního ověření dat. Na základě zjištěných informací jsou analyzovány lokalizační předpoklady zkoumaného území, které jsou podle Bíny (2002:2) pro rozvoj cestovního ruchu klíčové. Tyto předpoklady jsou následně zhodnoceny jeho bodovací metodikou. Pro kvalitnější výsledek je v průběhu výzkumu osloveno také několik odborníků či kompetentních osob se znalostí zkoumaného území, kteří doplní případné nedostatečné informace nebo sami zhodnotí danou problematiku.

2.3 Výzkumné otázky

Otázka č. 1: Na jaké úrovni je celkový potenciál cestovního ruchu na území mikroregionu Chrudimsko?

Otázka č. 2: Jakým typem celkového potenciálu cestovního ruchu disponuje mikroregion Chrudimsko?

Otázka č. 3: Jakým typem přírodního a kulturního subsystému disponuje mikroregion Chrudimsko?

Otázka č. 4: Jaká složka potenciálu cestovního ruchu má největší podíl na celkovém potenciálu?

Otázka č. 5: Jaké složky cestovního ruchu nevykazují v rámci mikroregionu Chrudimsko žádné lokalizační podmínky?

Výzkumné otázky jsou zaměřeny na určení a typologizaci potenciálu cestovního ruchu ve zkoumané oblasti. Nejdříve bude vyhodnocen celkový potenciál cestovního ruchu podle Bínovy metodiky (2002:2). Ta spočívá v rozčlenění lokalizačních podmínek na jednotlivé složky – aktivity cestovního ruchu (např. cykloturistika, kulturně poznávací turistika, účast na kulturních/sportovních akcích apod.), které jsou následně hodnoceny. Hodnocení vhodnosti území pro tyto aktivity proběhne na základě průzkumu terénu a analýzy získaných informací z tištěných či internetových zdrojů. V případě potřeby budou osloveny také kompetentní osoby. Poté budou jednotlivým složkám potenciálu přiřazeny úrovněové stupně podle toho, v jaké míře se dané lokalizační podmínky ve zkoumané oblasti vyskytují. Jejich hodnotu pak Bína (2002:3) vyjadřuje pomocí určitého počtu bodů, stanoveného pro 3 úrovněové stupně dílčích složek potenciálu cestovního ruchu (viz Tabulka 1). Na základě celkového počtu těchto bodů pak bude určeno, zda se jedná o potenciál základní, zvýšený, vysoký, velmi vysoký, anebo výjimečný. Tím bude zodpovězena výzkumná otázka č. 1.

Dále bude provedena typologizace potenciálu cestovního ruchu na zkoumaném území, a to ve dvou úrovních. Nejdříve bude hodnocen procentuální podíl zastoupení složek přírodního a kulturního subsystému, který pro typy celkového

potenciálu cestovního ruchu Bína (2002:10) stanovil. Dle vypočteného procentuálního podílu daných subsystémů bude přiřazen typ celkového potenciálu, čímž bude zodpovězena výzkumná otázka č. 2. Typ potenciálu může být přírodní vyhraněný, přírodní, kulturní, kulturní vyhraněný či smíšený. Pro získání odpovědi na výzkumnou otázku č. 3 bude následně vypočten procentuální podíl jednotlivých nebo více typologizačních složek potenciálu cestovního ruchu na celkovém přírodním a kulturním subsystému. Tyto typologizační složky jsou stanoveny Bínou (2002:10,11) a pro určitý typ potenciálu musí splňovat nadpoloviční většinu (min. 50,1 %). Přírodní subsystém může být typu cykloturistiky, cyklo a pěší turistiky, cyklo, pěší a lyžařské turistiky, letní rekreace a zimní rekreace. Kulturní subsystém se pak dělí na typ kulturně poznávací, kulturních a sportovních akcí, lázeňský a společenský, církevní, místních produktů a příhraničních specifik. V případě, že ani jedna či více složek potenciálu nadpoloviční podíl nesplní a hodnota jednotlivých subsystémů není nulová, pak bude přiřazen typ smíšený.

Odpovědí na otázku č. 4 pak bude nejvyšší vypočtený podíl ze všech dílčích složek potenciálu.

Jak již bylo zmíněno, úroveň lokalizačních podmínek v rámci dílčích složek potenciálu cestovního ruchu bude vyjádřena zařazením do 1. – 3. stupně podle Bínových (2002:6-8) kritérií. V případě neexistujících lokalizačních podmínek bude dané složce potenciálu cestovního ruchu přiřazen 0. stupeň. Výčet všech složek s 0. stupněm pak zodpoví výzkumnou otázku č. 5.

3 Teoretická východiska

3.1 Předpoklady cestovního ruchu

Území disponuje potenciálem pro cestovní ruch, splňuje-li určité podmínky, tedy předpoklady. Zelenka a Pásková (2012:454) definují předpoklady cestovního ruchu jako „*souhrn přírodních a antropogenních aspektů včetně jejich mnohoúrovňových vazeb, které vytvářejí předpoklady pro realizaci cestovního ruchu.*“

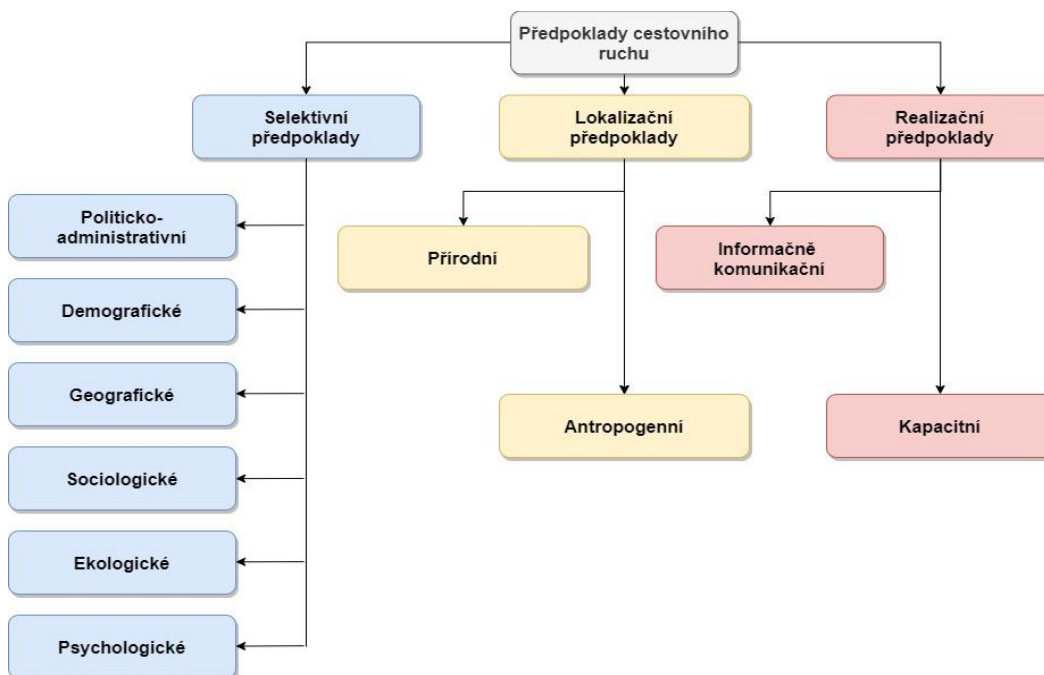
Podle Mariota (1983:83) se většina autorů shoduje na obecném rozdělení těchto předpokladů pro cestovní ruch, a to na přírodní, kulturně historické a společenské předpoklady. Z nich pak vychází konkrétní činitelé, jako je území, reliéf, klima, živočišstvo, vodstvo, rostlinstvo, kulturně historické památky, vybrané demografické a sídelní charakteristiky, hospodářská situace a materiálně-technická základna cestovního ruchu.

Přesto se autoři rozcházejí v pohledu na prioritu jednotlivých předpokladů. Někteří (např. Hrala, 2013) přikládají primární význam předpokladům společenským, jelikož podle jejich názoru pouze vysoká úroveň společnosti umožňuje využít již existující přírodní potenciál. Další skupina autorů (např. Kopšo, 1992) pak tvrdí, že základním podnětem pro vznik cestovního ruchu jsou předpoklady přírodní, a to především z důvodu trvalého charakteru.

Funkčně-chronologické členění podle Mariota (1983:88), ze kterého bude tato práce vycházet, rozděluje předpoklady cestovního ruchu do tří skupin (viz obr. 1):

1. Selektivní předpoklady cestovního ruchu
2. Lokalizační předpoklady cestovního ruchu
3. Realizační předpoklady cestovního ruchu

Obrázek 1: Schéma předpokladů cestovního ruchu

Zdroj: Zelenka, Pásková (2012) – upraveno podle Mariota (1983)

3.1.1 Selektivní předpoklady cestovního ruchu

Selektivní předpoklady lze chápat jako schopnost obyvatelů podílet se na cestovním ruchu (Mariot, 1983:90). Zároveň mají velký vliv na intenzitu této účasti a určují, kdo a jak často se na cestovním ruchu podílí (Mariot, 1983:90). Podle Hraly (2013:13) umožňují využití předpokladů pro cestovní ruch v dané oblasti, a tudíž je jejich zohlednění při hodnocení potenciálu klíčové. Do této skupiny předpokladů patří dle Zelenky a Páskové (2012:512, upraveno podle Mariota, 1983) několik činitelů. Jedná se o předpoklady demografické (hustota obyvatelstva, věková struktura, struktura podle pohlaví), politické (politická situace, politický režim, terorismus, bezpečnostní situace), socio-ekonomické (ekonomické aktivity, vlastnictví dopravních prostředků či objektů individuální rekreace, vzdělání, průměrný příjem na člena domácnosti, počet a struktura členů domácnosti, sociální příslušnost, životní styl obyvatel), urbanizační (hustota a velikost sídel, bytový fond, zástavba sídel), environmentální (kvalita životního prostředí, trendy vývoje kvality životního prostředí) a personální (profesionalita). Některé z těchto faktorů lze zařadit do obecně nazývaných společenských předpokladů, například demografické, sociologické a politické předpoklady (Mariot, 1983:90).

3.1.2 Lokalizační předpoklady cestovního ruchu

Lokalizační předpoklady cestovního ruchu mají zásadní význam při rozmístění aktivit cestovního ruchu a rozhodují o funkčním využití dané oblasti (Hrala, 2013:17). Pásková (2014:183) uvádí, že lokalizační předpoklady v podstatě vytváří nabídku primárních zdrojů cestovního ruchu na určitém území a vyjadřují tak atraktivnost destinace. Lokalizační předpoklady lze rozdělit do dvou základních skupin, a to na přírodní předpoklady a kulturně historické předpoklady (Mariot, 1983:89). Přírodní předpoklady tvoří reliéf, klima, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo a celková struktura krajiny. Kulturně historické předpoklady pak zahrnují veškeré lidmi vytvořené atraktivty, jako jsou kulturní památky, lidová kultura, lidové umění a také struktura centrálních institucí.

Reliéf

Reliéf označuje „*soubor všech povrchových forem přírodního prostředí*“ (Kopšo, 1992:34). Jeho různorodost je základním předpokladem pro výskyt cestovního ruchu v dané oblasti (Mariot, 1983:94). V rámci výzkumů vlivu charakteristik reliéfu na rozšíření cestovního ruchu je aplikován funkční přístup, jak ve své práci uvádí Mariot (1983:95). Tento přístup spočívá v hodnocení vlivu struktury reliéfu na funkční využití krajiny z hlediska různých forem cestovního ruchu. Dále autor uvádí, že mezi klíčové vlastnosti reliéfu, které ovlivňují rozvoj cestovního ruchu patří nadmořská výška území, relativní výšková členitost reliéfu, střední úhel sklonu reliéfu, expozice reliéfu, výskyt kontrastů reliéfu atraktivních pro cestovní ruch a estetická hodnota výhledů do okolí.

Klima

Klima je další z hlavních podmínek pro vznik a rozvoj cestovního ruchu a ovlivňuje především časový průběh jeho realizace – sezónnost (Hrala, 2013:17). V rámci klimatu hrají roli jednotlivá podnebná pásma a rozdíly v kontinentalitě podnebí a nadmořské výšce. Hrala (2013:17) uvádí jako nejvhodnější pásma pro cestovní ruch mírné a subtropické s výjimkou některých přímořských oblastí. Podle Mariota (1983:100-101) má na rozvoj cestovního ruchu vliv několik klimatických prvků.

Jedná se o teplotu vzduchu, sněhovou pokrývku, sluneční svit, mlhy, větrnost, srážky a klimatické inverze s tím, že poslední čtyři mají především negativní charakter.

Vodstvo

Rozloha vodstva je na rozdíl od reliéfu nebo klimatu výrazně ohraničená a tvoří tak jednotlivá ohniska výskytu (Mariot, 1983:108). Při hodnocení úrovně hydrologických poměrů je využíváno obecného dělení na podzemní a povrchové vody (Mariot, 1983:108). Mezi nejatraktivnější podzemní vody patří minerální prameny s léčivými účinky, s čímž se ztotožňuje mnoho autorů (Mariot, 1983; Hrala, 2013; Kopšo, 1992). Na jejich území často vznikají lázeňská střediska, která mají v rámci cestovního ruchu velký význam. Mariot (1983:108) zmiňuje kromě léčivých účinků také jiná kritéria, jako vydatnost pramenů, teplota vody, chemické složení vody a forma vývěru pramenů. Dalším příkladem atraktivních pramenů jsou podle něj také gejzíry, které přitahují značné množství návštěvníků. Druhá skupina, tedy povrchové vody, přispívají zejména rozvoji sezónního rekreačního cestovního ruchu, ovšem jejich atraktivnost je z velké části ovlivněna teplotními poměry (Mariot, 1983:109). Za nejvíce atraktivní jsou z povrchových vod považována moře, přičemž globální význam má moře Středozevní, které je místem realizace až poloviny mezinárodního cestovního ruchu Evropy (Hrala, 2013:19). Mariot (1983:109) opět zmiňuje hodnotící kritéria, a to teplotu vody v jednotlivých měsících, čistotu vody, hloubku vody, kvalitu dna, členitost, výšku a charakter břehů a také rozlohu pobřeží využitelných pro cestovní ruch.

Rostlinstvo

Rostlinstvo jako celek nemá ve vztahu k výskytu cestovního ruchu tak zásadní postavení jako reliéf nebo klima, ale podstatně ovlivňuje vzhled krajiny (Kopšo, 1992:48). Stejného názoru je také Mariot (1983:111), který zmiňuje důležitou roli lesa, jako nejčastěji posuzovaného faktoru, a to především z důvodu jeho relativně vysoké atraktivnosti a rekreačního využití. Pro zhodnocení lesa jsou podle něj využívány následující údaje: rozloha zalesněné plochy, délka okrajů lesa, struktura porostu, věk porostu a rozšíření nejvýznamnějších lesních společenstev.

Další součástí rostlinstva je bylinná vegetace, jejíž působení není tak významné, a rekreační či krajinné využití ovlivňuje pouze částečně (Kopšo, 1992:50). Patří sem například remízy, břehové porosty vodních toků, křovité porosty apod. Zvláštní postavení mají národní parky, chráněné krajinné oblasti a jiná chráněná území, která se díky svým hodnotným ekosystémům stávají pro účastníky cestovního ruchu atraktivní (Mariot, 1983:116). Podle autora je ale důležité zachovat především jejich ochrannou funkci.

Živočišstvo

Živočišstvo stejně jako rostlinstvo není tak zásadním faktorem pro rozvoj cestovního ruchu a prosazuje se především v rámci myslivosti, rybolovu a rezervací pro chráněnou zvěř (Mariot, 1983:117). Dále jsou zmiňovány také zoologické zahrady, které jsou hodnoceny na základě počtu a druhového zastoupení zvířat. Kopšo (1992:52) je považuje za poměrně významné atraktivity, přitahující návštěvníky. Z globálního hlediska pak za další atraktivity považuje turistické safari za exotickou zvěř do národních parků a rezervací, a to především v Africe.

Druhou skupinou lokalizačních předpokladů jsou kulturně historické předpoklady. Od přírodních předpokladů se liší nejen tím, že vznikly činností člověka, ale také svým rozmístěním (Mariot, 1983:124). Mnoho autorů (Hrala, 2013; Mariot, 1983; Kopšo, 1992) zmiňuje typické bodové rozmístění, které určuje lokalizaci cestovního ruchu. Kopšo (1992:52) ve své práci uvádí, že ve většině případech mají kulturně historické předpoklady až druhotnou vypovídající hodnotu a přírodní předpoklady často pouze doplňují. S tímto postojem nesouhlasí Hrala (2013:24), který považuje tyto předpoklady za mnohdy primární, přičemž jejich hodnota může být přírodními faktory ještě stupňována. Při hodnocení je podle Mariota (1983:125) možné aplikovat rozdělení na dvě skupiny, a to kulturní památky a centrální instituce.

Kulturní památky

Kulturní památky jsou podnětem k odpočinkovým formám cestovního ruchu (Mariot, 1983:125) a motivují návštěvníky k cestě za poznáním a seznámením se s historií, architekturou, technickými památkami a místní kulturou (Kopšo,

1992:53). Z hlediska fyzické podstaty lze kulturní památky dělit na hmotné a nehmotné (Mariot, 1983:126). Hmotné památky zahrnují veškeré sbírky v muzeích, galeriích, skanzeny, architektonické památky (často označovány jako nejpřitažlivější – Kopšo, 1992; Hrala, 2013), archeologická naleziště či dějiště historických událostí. Do skupiny nehmotných památek lze zařadit především tradice, jako například lidové tance, tradiční kuchyně, lidové svátky, lidovou slovesnost a lidové písně (Zelenka, Pásková, 2012:295). Tyto památky pak působí na návštěvníky většinou prostřednictvím památek hmotných (Mariot, 1983:126).

Centrální instituce

Jak uvádí Mariot (1983:125), centrální instituce působí v rámci cestovního ruchu pomocí vlivu na uspořádání a správu různých činností. Dále zmiňuje obecné pravidlo, že čím je centrální funkce měst na vyšší úrovni, tím je větší pravděpodobnost pro vznik cestovního ruchu v dané oblasti. Podle něj podporují centrální instituce především růst služebního cestovního ruchu, který tvoří poměrně specifická skupina účastníků. Tito účastníci nemají zájem o typické aktivity cestovního ruchu, přesto se značně podílí na jeho rozvoji. Při hodnocení atraktivity centrálních institucí, které zahrnují instituce řídicí, správní, kulturní a školské, se využívá dělení podle teritoriálního působení, a to na celostátní, regionální a lokální (Mariot, 1983:127).

3.1.3 Realizační předpoklady cestovního ruchu

Realizační předpoklady cestovního ruchu jsou nezbytné pro rozvinutí primárních zdrojů (Zelenka, Pásková, 2012:477) a zajišťují realizaci zájmu o podílení se na cestovním ruchu, čímž mají v rámci hodnocení potenciálu cestovního ruchu neméně důležité postavení (Mariot, 1983:190). Pásková (2014:184) ale uvádí, že tyto předpoklady vyjadřují míru aktivace potenciálu, nikoliv jeho součást. Mnoho autorů (Hrala, 2013; Kopšo, 1992; Mariot, 1983) rozděluje realizační předpoklady na komunikační (dopravní) systém a různá zařízení sloužící účastníkům cestovního ruchu, která jsou často označována jako materiálně-technická základna. Zároveň se shodují na postavení komunikačních předpokladů, které považují za základní pro realizaci rozvoje cestovního ruchu. Hrala (2013:30) ale upozorňuje na jejich

dvoustranné působení, které se projevuje jak pozitivními, tak negativními vlivy. Uvádí, že v důsledku zvyšování mobility jsou cílové destinace snadněji dostupné a může tak dojít až k jejich přehlčení. To následně vede k poklesu atraktivity daného území. Za další hrozbu považuje znečištění životního prostředí, jehož ochrana je v současnosti aktuálním tématem.

Komunikační systém

Návštěvníci využívají komunikační systém k přesunu z vlastního místa bydliště do vybrané destinace s cílem dosáhnout co nejmenších časových ztrát (Mariot, 1983:190). Lze rozlišit několik typů dopravy. Dominantní postavení zaujímá automobilová doprava, která je pro účastníky cestovního ruchu nejvíce mobilní (Kopšo, 1992:64). Silniční síť se neustále rozvíjí a rozšiřuje a tím roste množství oblastí využitelných pro cestovní ruch (Hrala, 2013:31). Přestože význam železniční dopravy poklesl, vlivem její modernizace se často stává atraktivním objektem cestovního ruchu, a to zejména v Evropě (Hrala, 2013:30). Zásadní je rozvoj letecké dopravy, která je stále modernizována a jejíž nabídka se v rámci interkontinentálních i mezikontinentálních letů neustále rozšiřuje (Kopšo, 1992:66). Současným trendem je zavádění letů také na střední a kratší vzdálenosti, což značně konkuruje železniční dopravě. Námořní doprava v důsledku rozvoje mezikontinentální dopravy ustupuje a zaměřuje se spíše na rekreační plavby s co nejvíce kvalitními a komplexními službami (stravování, ubytování, zábavní/sportovní vyžití) (Kopšo, 1992:67).

Co se týče hodnocení komunikačních poměrů, Mariot (1983:193) uvádí dvě hlavní kritéria: textura a struktura komunikační sítě a dostupnost území. V rámci textury a struktury komunikační sítě se podle něj posuzuje rozmístění a hierarchie silničních, železničních, leteckých a vodních komunikací. Kvalita je pak posuzována především u silničních cest. Kritérium dostupnosti území má tu výhodu, že umožňuje hodnotit i takovou oblast, která se nenachází přímo u stávajících komunikací. Jako vhodný podklad pro rozlišení míry dostupnosti Mariot (1983:195) zmiňuje izochorické a izochronní mapy.

Materiálně-technická základna

V širším smyslu popisuje Kopšo (1992:68) materiálně-technickou základnu jako „všechny hmotné prostředky, které se podílejí na tvorbě a realizaci služeb pro účastníky cestovního ruchu, bez ohledu na jejich organizační začlenění a bez ohledu na jejich podíl při poskytování služeb“. Hlavním úkolem těchto prostředků je podle něj zajistit účast obyvatelstva na cestovním ruchu. Charakter materiálně-technické základny určují především údaje o jejím rozmístění, stavu, struktuře a kapacitě (Mariot, 1983:195). Tyto údaje vymezují intenzitu cestovního ruchu a rozsah výkonů zařízení, které slouží jeho účastníkům. Důležité postavení má kapacita materiálně-technické základny, která podle Kopši (1992:71) určuje kvantitu cestovního ruchu. Dále uvádí, že růst kapacity a uspokojování potřeb cestovního ruchu musí být v souladu. Podobný postoj má i Mariot (1983:196), který zmiňuje význam hodnocení vztahu mezi kapacitou jednotlivých zařízení a realizovaným objemem cestovního ruchu. Tato zařízení rozděluje na 4 typy:

- ubytovací zařízení
- stravovací a zábavní zařízení
- dopravní zařízení
- jiná zařízení

Ubytovací zařízení umožňují účastníkům cestovního ruchu v dané destinaci pobývat déle než 1 den (Mariot, 1983:198). Svou kapacitou výrazně ovlivňují rozsah cestovního ruchu a svým charakterem zase jeho strukturu (Mariot, 1983:198). Kopšo (1992:70) je dokonce považuje za nejpodstatnější složku materiálně-technické základny.

Stravovací a zábavní zařízení nemají tak zásadní vliv na rozmístění cestovního ruchu, ale přesto je jeho intenzita v oblasti těchto zařízení vysoká (Mariot, 1983:206). Délka pobytu ovšem zpravidla nepřekročí 12 hodin. Nejlepší je pak kombinace s ubytovacími zařízeními, což vytváří ideální základnu pro vznik střediska cestovního ruchu (Mariot, 1983:208).

Další složkou jsou dopravní zařízení, která umožňují přepravu návštěvníka do místa cestovního ruchu (Kopšo, 1992:69) a podle Mariota (1983:209) také usnadňují účast na rekreačních aktivitách. Ten dále zmiňuje horská dopravní zařízení (např.

vleky, lanovky), která se vyskytují především ve střediskách cestovního ruchu a přitahují další návštěvníky.

Do poslední skupiny jiných zařízení materiálně-technické základny řadí zejména sportovní zařízení a také zařízení podporující rozvoj cestovního ruchu, jako například cestovní či informační kanceláře (Mariot, 1983:210). Typická je poměrně vysoká, ale spíše krátkodobá koncentrace návštěvníků. Sportovní zařízení využívají aktivní formy cestovního ruchu a lze sem zařadit například bazény, travnaté plochy pro různé sporty, hřiště a další (Kopšo, 1992:70). Obecně je v rámci veškerých zařízení kladen čím dál větší důraz na ochranu životního prostředí, jelikož jejich velká koncentrace může mít negativní dopad na přírodní podmínky v dané oblasti (Hrala, 2013:32).

3.2 Potenciál cestovního ruchu a jeho hodnocení

Potenciál je obecně definován jako souhrn schopností k určitému výkonu, ovšem pojem potenciál cestovního ruchu je autory různě interpretován. Z geografického hlediska je možné ho chápat jako schopnost území poskytovat podmínky pro rozvoj cestovního ruchu (Mariot, 1983:29) s čímž se ztotožňuje i další autor zabývající se touto problematikou, Kopšo (1992). Mariot (1983:31) dále doplňuje, že se jedná o schopnost objektivní, bez ohledu na to, zda jsou tyto podmínky využity či nikoliv. Z ekonomického hlediska se pak podle něj pojem potenciál vztahuje především na kapacitu, strukturu a využití materiálně-technické základny cestovního ruchu. Únosnou kapacitu zmiňuje v souvislosti s potenciálem cestovního ruchu také Pásková (2014:183), jelikož vzájemné působení těchto konceptů považuje za nedocenené. Vlivem překročení únosné kapacity území dochází ke snižování hodnot předpokladů cestovního ruchu, a tedy i potenciálu krajiny pro cestovní ruch. Usměrnování intenzity cestovního ruchu je tudíž pro stabilitu rozvíjejícího se potenciálu klíčové (Mariot, 1983:31).

Podle Zelenky a Páskové (2014:433) vyjadřuje potenciál cestovního ruchu souhrnnou hodnotu všech předpokladů pro cestovní ruch a při jeho hodnocení je zapotřebí zohlednit také negativní faktory rozvoje cestovního ruchu, jako je například špatný stav životního prostředí, živelné katastrofy, kriminalita či rozšířené nemoci. Pásková (2014:183) dále uvádí, že se v zásadě jedná o již zmíněné

lokalizační faktory, které vytvářejí nabídku primárních zdrojů cestovního ruchu. Podobně Bína (2002:2) charakterizuje potenciál cestovního ruchu jako „formalizovaný výsledek zhodnocení co možná komplexního okruhu lokalizačních podmínek a předpokladů pro další možný rozvoj cestovního ruchu“. Štěpánek, Kopačka a Šíp (2001:16) obecně popisují území s potenciálem pro cestovní ruch jako takové, které disponuje přírodními atraktivitami, společenskými atraktivitami a je zároveň dobře vybaveno infrastrukturou služeb. Dále dělí potenciál na primární, sekundární a terciální. Za primární považují takový potenciál, který vychází z přírodních a společenských atraktivit, přitahujících návštěvníky. Sekundární potenciál je tvořen materiálně-technickou základnou a formuje předpoklady realizace cestovního ruchu. Kromě toho také zvyšuje přitažlivost daného území, ovšem je závislý na míře přitažlivosti primárního potenciálu. Jedná se především o již zmíněnou pestrou a kvalitní infrastrukturu služeb. Terciální potenciál poté spočívá v organizaci, řízení a podpoře. Je reprezentován například státní správou či rozvojovými agenturami. Aktivací všech těchto potenciálů pak vzniká nabídka na trhu cestovního ruchu, přičemž míra využití primárního a sekundárního potenciálu je z velké části ovlivněna marketingovými schopnostmi destinačního managementu. Někteří další autoři (Mariot, 1983; Kopšo, 1992) dělí potenciál pouze na přírodní a vytvořený činností člověka.

Většina autorů (Štěpánek, Kopačka a Šíp, 2001; Kopšo, 1992; Mariot, 1983) se ale shoduje na tom, že potenciál se vztahuje ke konkrétnímu území. Mimo to, hraje roli také forma cestovního ruchu, tedy posouzení, do jaké míry je krajina vhodná pro jednotlivé formy cestovního ruchu (Mariot, 1983:30). Výsledkem jsou „dílní“ potenciály, jejichž souhrn podle Mariota (1983:30) tvoří celkový potenciál. Z tohoto přístupu vychází také metodika hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle Bíny (2002).

Problematika hodnocení míry potenciálu daného území je poměrně složitá. Přesto, že se vyčíslením potenciálu zabývá poměrně mnoho autorů (P. Mariot, J. Bína, E. Kopšo, M. Novotná a další), doposud nebyla metodika hodnocení sjednocena. Jak již bylo zmíněno, většina autorů se shoduje na obecném rozdělení předpokladů pro cestovní ruch, ale mají rozdílný názor na jejich důležitost.

Podle Mariota (1983:84) tyto odlišné přístupy často představují pouze částečný pohled na problematiku a je zapotřebí více komplexního řešení. Toho lze dosáhnout zohledněním veškerých předpokladů, což je ale poměrně obtížné.

Mariot (1983) ve své práci popisuje funkčně-chorologický přístup, který umožňuje širší pohled na hodnocení potenciálu cestovního ruchu. Dalším přístupem je bodové hodnocení dílčích kategorií potenciálu a stanovení úrovně potenciálu na základě jejich součtu, čímž se na území ČR zabýval například Bína (2002). Autorka Novotná (2003) využívá k hodnocení potenciálu Geografický informační systém (dále jen GIS), konkrétně metodu založenou na mapové algebře. Nejdříve jsou hodnoceny lokalizační a realizační předpoklady a poté je provedena jejich prostorová korelace. Klapka, Nováková a Frantál (2008) uplatňují prostorovou analýzu, která slouží k transformaci bodového vyjádření kulturně historického potenciálu do formy plošného vyjádření, jako je tomu v případě potenciálu přírodního.

Ze zahraničních autorů se hodnocením potenciálu zabývali například Al Mamun a Mitra (2012) na území jednoho z indických regionů. Ve své studii aplikovali metodu váženého součtu (angl. Weighted Sum Method), která je jedním z nástrojů vícekritériálního rozhodování (angl. Multi-Criteria Decision Method). Tato metoda rozhodování je podle nich uznávaná mnoha autory, kteří se zabývají problematikou hodnocení potenciálu cestovního ruchu.

3.2.1 Hodnocení potenciálu cestovního ruchu podle Bíny

Bína (2002) se zabýval vyhodnocením potenciálu cestovního ruchu v obcích na území České republiky. Ve své práci rozděluje podmínky cestovního ruchu na lokalizační a realizační. Lokalizační podmínky považuje stejně jako Hrala (2013) za zásadní při rozmístění realizace cestovního ruchu a jsou podle něj vyjádřeny buď přírodními atraktivitami nebo atraktivitami kulturního charakteru. Na rozdíl od Hraly (2013) ale prosazuje primárnost těchto předpokladů při hodnocení cestovního ruchu a jejich komplex označuje jako potenciál cestovního ruchu. Realizační podmínky potom dělí na dopravní (dostupnost území) a materiálně-technické, které zahrnují vybavenost zařízeními cestovního ruchu (ubytovací, stravovací, zábavní a jiné). Při hodnocení mají ovšem pro Bínu druhotný význam, jelikož pouze reflektují lokalizační podmínky.

Podle Bíny (2002:2) se mohou lokalizační podmínky vyskytovat ve třech formách:

- a) Vhodnost krajiny pro určitou aktivitu cestovního ruchu (např. cykloturistika, horolezectví).
- b) Fixní danost, která se v obci vyskytuje a je atraktivitou pro návštěvníky (např. kulturně historické památky, skanzeny).
- c) Kulturní, sportovní či jiné události, které přitahují návštěvníky odjinud.

Bína (2002:2) dále zdůrazňuje, že lokalizační podmínky jsou ovlivňovány mnoha atributy, a to především místními autentickými jevy, které jsou nehmotné a neměřitelné. Hodnocení proto nemusí být naprosto úplné a přesné.

Jelikož se lokalizační podmínky vyskytují v různé míře, Bína (2002:6) rozlišuje čtyři stupně úrovně těchto podmínek. V případě, že se lokalizační podmínky na daném území nevyskytují vůbec, jedná se o nulový stupeň. Další stupně jsou rozděleny následovně:

- 1. stupeň – podmínky jsou v základní úrovni, jev je registrovatelný
- 2. stupeň – podmínky jsou ve zvýšené úrovni, jev vykazuje zřetelný až výrazný stav
- 3. stupeň – podmínky jsou ve vysoké úrovni, jev vykazuje dominantní stav

Hodnocení složitého komplexu lokalizačních podmínek Bína (2002:2) zjednodušil tak, že tyto podmínky rozdělil na jednotlivé segmenty, tedy konkrétně jednotlivé aktivity cestovního ruchu (např. cykloturistika, lyžařská turistika, rekreace u vody) a posuzuje vhodnost území pro tyto aktivity. Každé aktivitě je pro určitý stupeň přiřazeno určité bodové ohodnocení (viz tabulka 1).

Tabulka 1: Složky potenciálu cestovního ruchu a jejich bodové ohodnocení

Složka potenciálu cestovního ruchu	Počet bodů pro kladný stupeň lokalizačních podmínek		
	1	2	3
Přírodní pozoruhodnosti	10	20	45
Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	5	10	15
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	10	15	20
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	7	15	30
Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	3	7	10
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	10	20	40
Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory	7	13	20
Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku	3	7	10
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	3	7	15
Vhodnost krajiny pro horolezectví			2
Vhodnost krajiny pro závěsné létání			2
Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost			2
Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov			2
Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků			1
Kulturně historické památky a soubory	10	25	50
Skanzeny a muzea	5	15	35
Lázeňská funkce	5	15	35
Kongresy a konference	2	10	20
Kulturní akce	10	20	40
Sportovní akce	2	7	20
Církevní akce	2	4	10
Veletrhy a tematické trhy	5	20	40
Místní produkty	5	10	25
Příhraniční specifika	2	5	10

Zdroj: Bína (2002:3)

Vzhledem k tomu, že tyto dílčí složky celkového potenciálu mají pro různé návštěvníky různý význam, bylo provedeno váhové bodové hodnocení, které tuto skutečnost zohledňuje (Bína, 2002:8). Konkrétních počtů bodů bylo dosaženo aritmetickým a částečně zaokrouhleným zprůměrováním výsledků, získaných na základě expertního odhadu. Celkový souhrn těchto hodnot pak zobrazuje úroveň celkového potenciálu pro cestovního ruch v daném území.

Bína (2002:8) rozděluje na základě bodového součtu potenciál na 5 úrovní:

- Základní potenciál (1 – 25 bodů)
- Zvýšený potenciál (26 – 50 bodů)
- Vysoký potenciál (51 – 100 bodů)
- Velmi vysoký potenciál (101 – 200 bodů)
- Výjimečný potenciál (201 a více bodů)

Dále Bína (2002:9,10) dělí potenciál na různé typy. Uvádí, že je nutný širší pohled, jelikož i přes zařazení území do určitého typu (současného) potenciálu se zpravidla vyskytují možnosti i pro jiné aktivity cestovního ruchu, které pouze nebyly doposud využity. Nicméně na základě určitých charakteristik Bína (2002:10,11) odvodil typové skupiny potenciálu ve dvou úrovních:

- a) Typy celkového potenciálu cestovního ruchu, které jsou určeny podílem bodové hodnoty přírodního a kulturního subsystému.
- b) Typy přírodního a kulturního subsystému potenciálu, které jsou určeny podílem bodové hodnoty jednotlivých nebo více složek potenciálu cestovního ruchu, přičemž tyto hodnoty musí tvořit nadpoloviční většinu (min. 50,1 %).

Typologizace celkového potenciálu cestovního ruchu

- Typ přírodní vyhraněný – podíl přírodního subsystému činí 100 %.
- Typ přírodní – podíl přírodního subsystému činí 80,0 – 99,9 %.
- Typ kulturní – podíl kulturního subsystému činí 60,0 – 79,9 %.
- Typ kulturní vyhraněný – podíl kulturního subsystému činí 80,0 – 100 %.
- Typ smíšený – jiná, nenulová hodnota celkového potenciálu cestovního ruchu.

Typologizace přírodního subsystému potenciálu cestovního ruchu

- Typ cykloturistiky – nadpoloviční většinu tvoří složka vhodnost pro cykloturistiku.

- Typ cyklo a pěší turistiky – nadpoloviční většinu tvoří složky vhodnost pro pěší a horskou turistiku a vhodnost pro cykloturistiku.
- Typ cyklo, pěší a lyžařské turistiky – nadpoloviční většinu tvoří složky vhodnost pro pěší a horskou turistiku, vhodnost pro cykloturistiku a vhodnost pro lyžařskou turistiku.
- Typ letní rekreace – nadpoloviční většinu tvoří složky vhodnost pro rekreaci u vody a vhodnost pro rekreaci typu lesy/hory.
- Typ zimní rekreace – nadpoloviční většinu tvoří vhodnost pro sjezdové zimní sporty a vhodnost pro rekreaci typu lesy/hory.
- Typ smíšený – jiné hodnoty s nenulovým přírodním subsystémem potenciálu cestovního ruchu.

Typologizace kulturního subsystému potenciálu cestovního ruchu

- Typ kulturně poznávací – nadpoloviční většinu tvoří složky kulturně historické památky a soubory a skanzeny a muzea.
- Typ kulturních a sportovních akcí – nadpoloviční většinu tvoří složky kulturní akce a sportovní akce.
- Typ lázeňský a společenský – nadpoloviční většinu tvoří složky lázeňská funkce, kulturní akce a sportovní akce.
- Typ církevní – nadpoloviční většinu tvoří složka církevní akce.
- Typ místních produktů – nadpoloviční většinu tvoří složka místní produkty.
- Typ příhraničních specifik – nadpoloviční většinu tvoří složka příhraniční specifika.
- Typ smíšený – jiné hodnoty s nenulovým kulturním subsystémem potenciálu cestovního ruchu.

4 Praktická část

4.1 Charakteristika mikroregionu Chrudimsko

Mikroregion Chrudimsko je dobrovolným svazkem obcí, který byl založen dne 19. 12. 2001 a jehož cílem je rozvoj členských obcí například v oblasti ekonomiky, infrastruktury nebo cestovního ruchu (Město Chrudim, 2013). Nachází se ve Východních Čechách v Pardubickém kraji (viz Obrázek 2) a rozkládá se na ploše asi 230 km². Tvoří ho 32 obcí v rámci okresu města Chrudim (viz Tabulka 1) s více než 43 tisíci obyvateli (Město Chrudim, 2013).

Obrázek 2: Mikroregion Chrudimsko v rámci Pardubického kraje

Zdroj: Mikroregion Chrudimsko (2004)

Tabulka 2: Seznam členských obcí mikroregionu Chrudimsko

Obec	Katastrální výměra (v ha)	Počet obyvatel (31.12.2018)	Atraktivita cestovního ruchu	Kulturní památky (počet)
Bítovany	349	421	minizoo Exotika na ranči	2
Bořice	320	184	tvrz – archeologické stopy	1
Bylany	368	444	krucifix	1
Čankovice	419	336	kaple Proměnění Páně	0
Dolní Bezděkov	175	218	kaple sv. Jana Křtitele	1
Dvakačovice	363	170	evangelický Chrám Páně	2
Honbice	485	161	kostel Povýšení sv. Kříže	2
Horka	1 000	390	kaple sv. Anny	0
Chrast	1 784	3 098	zámek se zahradami	18
Chrudim	3 321	23 151	festival Loutkářská Chrudim	84
Kočí	706	640	kostel sv. Bartoloměje	1
Lány	464	274	-	0
Licibořice	925	249	statek Babiččin dvoreček	1
Lukavice	946	864	pozůstatky dolů (pyrit)	3
Mladoňovice	1 240	351	geologická oblast Deblov	0
Morašice	1 301	728	kostel sv. Víta	2
Nabočany	317	130	socha sv. Jana Nepomuckého	1
Orel	644	778	část obce Tři Bubny	3
Přestavky	291	205	socha sv. Liboria	1
Rabštejská Lhota	711	800	zřícenina hradu Rabštejnec	2
Řestoky	391	490	kostel sv. Václava	3
Slatiňany	1 561	4 187	zámek a hřebčín	8
Sobětuchy	382	975	kostel Nejsvětější Trojice	1
Stolany	547	391	kostel sv. Mikuláše Biskupa	1
Svídnice	312	457	přírodní rezervace Strádovské Peklo	4
Trojovice	273	187	kostel sv. Michaela	2
Třibřichy	415	300	-	0
Tuněchody	658	606	přírodní rezervace Habrov	2
Úhřetice	469	472	archeologické stopy	2
Vejvanovice	275	313	Věneček (lidová tradice)	1
Zaječice	1 235	1 062	domácí zmrzlina	2
Zájezdec	156	111	socha sv. Jana Nepomuckého	2

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ (2020) a NPÚ (2020)

Osídlování oblasti Chrudimska slovanskými národy začalo v 8. – 9. století a město Chrudim bylo již od středověku významným hospodářským a kulturním centrem (Podhorský, 2004:13). Dnes Chrudimsko díky své rozmanitosti a množství přírodních i kulturních památek umožňuje realizaci různých druhů cestovního ruchu.

4.2 Lokalizační předpoklady Chrudimska

4.2.1 Přírodní předpoklady

Reliéf

Mikroregion Chrudimsko leží v nadmořské výšce 237 – 437 metrů (Město Chrudim, 2013), přičemž nejnižše položená je obec Úhřetice a nejvýše obec Mladoňovice. Nížinná oblast proniká do Chrudimska pouze ze severu, a to díky rozlehlé Polabské nížině, jejíž nejvyšším bodem je Kunětická hora se svými 294 m. n. m. (Podhorský, 2004:9). Většinu mikroregionu však tvoří pahorkatina. Na jihozápadě do území zasahuje výběžek Českomoravské vrchoviny, pohoří Železné hory, které je z části chráněnou krajinnou oblastí. Ta vznikla roku 1991 a její vzácné ekosystémy zabírají plochu 284 km² (AOPK ČR, 2020a). V rámci Chrudimska do této oblasti patří Licibořice a část Svídnice a Slatiňan, kde dominuje kopec Hůra s nadmořskou výškou 391 m (AOPK ČR, 2020b). O něco rozsáhlejší je geopark Železné Hory, který na mnoha místech dokazuje přítomnost prvohorního i druhohorního moře. Druhoهورy lze pozorovat v Bítovanech, Škrovádu a Rabštejnské Lhotě, kde se vyskytuje například žula, křemenný pískovec a skalecký křemenec (Vodní zdroje Chrudim, 2020). Svědectví prvohor představují především šedé skalecké křemence, které se nachází v obecní části Rabštejn a Deblov, kde vzniklo zkamenělé mořské dno.

Klima

Česká republika se nachází v mírném podnebném pásu, pro který jsou typická teplá léta a mírné zimy. Dle Českého hydrometeorologického ústavu (ČHMÚ, 2019a) byla průměrná teplota v celém Pardubickém kraji za rok 2019 9,6 °C, což se poměrně významně liší od průměrné sledované teploty v letech 1981 – 2010, která byla 7,9 °C stupňů. Srážkový průměr se zde pohybuje v rozmezí 600 – 800 mm, přičemž

celkové průměrné srážky za rok 2019 činí 655 mm (ČHMÚ, 2019b). Obecně se vyšší teploty vyskytují spíše v oblasti nížin, tedy v severní části Chrudimska, zatímco nižší teploty lze sledovat především na jihu a jihozápadě v oblasti Železných hor (Podhorský, 2004:8). Celkově ale nejsou teplotní rozdíly na tomto území příliš znatelné.

Vodstvo

Chrudimsku dominuje řeka Chrudimka, která protéká Svídnicí, Slatiňanami a Chrudimí. Přesto, že je na řece několik přehrad, do mikroregionu Chrudimsko zasahuje pouze vodní nádrž Křižanovice II, která spadá pod Práčovskou vodní elektrárnu (AOPK ČR, 2020c). Ta se nachází u obce Svídnice a je známá pro svou vodárenskou věž. Další významné potoky Ležák a Žejbro se nachází na východě území. Mezi vodní plochy patří také rybníky, kterých je zde poměrně mnoho. Jedná se například o seskupení 6 rybníků u obce Bítovany, rybníky v Kunčí (část obce Slatiňany) a v okolí Studené Vody (Mapy.cz, 2020a). Jižně od Chrasti leží největší rybník celého okresu Chrudim, Horecký rybník (Obec Svídnice, 2020). V okolí Slatiňan se nachází také Kochánovické rybníky (Čabrousek, Perný, Vilém, Hluboký), které patří do zvláště chráněných území. Dalším chráněným územím je pro svůj vzácný ekosystém rybník Farář v obci Bítovany (AOPK ČR, 2020d).

Rostlinstvo a Živočišstvo

Rostlinstvo a živočišstvo je nejbohatší zejména v oblasti chráněných území, kterých je zde poměrně mnoho. Nejvíce zalesněná plocha se nachází u Slatiňan a dosahuje až k obci Licibořice (Mapy.cz, 2020a). Další rozsáhlejší lesy jsou v okolí Studené vody (část obce Zaječice) a jsou oblíbené především pro houbaření. Již zmíněné zvláště chráněné území Kochánovické rybníky vyniká jak rozsáhlou vegetací, tak množstvím živočichů (AOPK ČR, 2018). Vzácná jsou lužní, luční a litorální společenstva na mělkých okrajích vodní plochy, která tvoří příznivý biotop především pro druhy obojživelníků. Vyskytuje se zde například rákos obecný, ostřice štíhlá, lakušník, úzkolisté rdesny a další běžné vodní druhy. Rybníky jsou využívány k chovu ryb, ale nachází se zde i vzácní živočichové, jako například kuňka ohnivá, čolek velký, čolek skvrnitý a některé druhy plazů (užovka obojková, ještěrka

živorodá/obecná, slepýš křehký). Z ptactva se zde vyskytuje například volavka popelavá, čáp bílý, krahujec obecný, křepelka polní, žluna šedá nebo konipas horský. Dále mnoho druhů netopýrů a zvláště chráněný savec vydra říční. Soustavu čtyř rybníků obklopují staré aleje dubů a souvislý les s dominující olší lepkavou. Dále jsou charakteristické kultury jehličnanů a náletových dřevin (lípa srdčitá, bříza bělokorá, habr obecný).

Dalším rozmanitým územím je Slavická obora v okolí obcí Licibořice a Svídnice (AOPK ČR, 2020e). Oblast o rozloze 650 ha je určena především k chovu jelení a mufloní zvěře. Tvoří ji dubové aleje, rozlehlé louky a rybníky. Nejvýznamnější je pak rybník Boušovka, na kterém se vyskytují vzácné vodní a bažinaté květeny.

V Licibořicích se nachází také Babiččin dvoreček, což je statek s různými druhy domácích zvířat (krocani, kozy, krávy) a od dubna do října je otevřen veřejnosti, tedy především rodinám s dětmi (Babiččin dvoreček, 2020). Jeho součástí je také Dědečkova obůrka, kde lze pozorovat daňky, muflony a také koně ve výběžích. Na zmíněnou Slavickou oboru navazuje přírodní rezervace Strádovské peklo, která ochraňuje přirozené suťové lesy společně s ohroženými druhy rostlin a živočichů a do Chrudimska zasahuje na území Licibořic a Svídnice u Slatiňan (AOPK ČR, 2020f). Ve Svídnicí se dále nachází přírodní památka Hrobka, kde se vyskytují především suchomilné květeny, jako například bělozářka větvitá, kokořík mnohokvětý nebo šalvěj přeslenitá (AOPK ČR, 2020f). Na severovýchodě Chrudimska se rozkládá přírodní rezervace s názvem Habrov, kde jsou chráněna především teplomilná rostlinná společenstva (např. lilie zlatohlavá, dymnivka dutá, sasanka hajní) a různé druhy bezobratlých i obratlovců (Klub ochránců SPR Habrov, 2020). Rostou zde také vzácné druhy hub, jako např. ohňovec rezavý a lesklokorka tmavá. Tentýž zdroj uvádí, že nedaleko, na severovýchodním okraji Chrudimi, leží přírodní památka Ptačí Ostrovy. Ta se skládá ze dvou ostrovů na řece Chrudimce, které jsou chráněné, jak pro svůj rostlinný porost, tak pro zde žijící živočichy. Dřevinná skladba je podobná lužním lesům a z rostlin zde roste např. kakost smrdutý, česnáček lékařský, sasanka hajní nebo orsej jarní. Co se týče živočišstva, významný je výskyt kolonie havrana polního (až 750 hnízd) a dále ledňáčka říčního, žluvy hajní či konipase horského. Obojživelníky pak zastupuje ropucha obecná a skokan hnědý a plazy užovka obojková a slepýš křehký. Zajímavý je také výskyt několika druhů netopýrů.

V rámci živočišstva je významný také chov starokladrubského vraníka ve Slatiňanech (Destinační společnost Východní Čechy, 2020), což patří mezi jedny z největších atraktivit na Chrudimsku.

4.2.2 Kulturně historické předpoklady

V rámci území mikroregionu Chrudimsko se nachází mnoho kulturních i historických památek. Za nejvíce atraktivní lze považovat okresní město Chrudim, dále město Slatiňany a Chrast, kde je největší koncentrace těchto památek.

Chrudim byla v roce 1990 vyhlášena městskou památkovou zónou, a to především díky svému historickému jádru, vystavěnému nad řekou Chrudimkou (NPÚ, 2020). Historické centrum se nachází v okolí dnešního Resselova náměstí, kterému dominuje původně gotický kostel Nanebevzetí Panny Marie, založený roku 1291. Uprostřed náměstí se tyčí bohatě zdobený barokní morový sloup Proměnění Páně, který byl vystavěn v letech 1719 – 1732. Na severní straně náměstí je budova staré radnice z roku 1560, která byla roku 1721 přestavěna a po následném požáru v roce 1763 znovu upravena. Nyní vyniká svými renesančně-barokními prvky. Náměstí lemují také několik goticko-renesančních měšťanských domů, z nichž mezi nejzajímavější patří Rozvodovský dům typický svým empírovým průčelím a Mydlářovský dům, pro který jsou charakteristické renesanční arkády s bohatou figurální výzdobou (Podhorský, 2008:134). Uvnitř sídlí Muzeum loutkářských kultur (2020a), kde je sbírka až 9000 loutek z celého světa a konají se zde různá představení i společenské akce. Loutkářství je jedním z hlavních rysů Chrudimi a každoročně se zde koná festival Loutkářská Chrudim, kdy se sjíždí amatérští loutkáři, aby předvedli své umění. Další významnou stavbou je Regionální muzeum tvořené ze dvou křídel – novobarokní a novorenesanční. Kromě prostor s muzejní sbírkou z historie Chrudimska se zde nachází i zdobený sál, kde se konají koncerty a různé společenské události (Město Chrudim, 2017). Další muzeum, které je možno navštívit, je muzeum barokních soch v bývalém kostele sv. Josefa s kapucínským klášterem ze 17. stol., který svou funkci ztratil v roce 1947 (Město Chrudim, 2020a). Součástí komplexu jsou také klášterní zahrady lemovány původními městskými hradbami (Město Chrudim, 2020b). Kromě možnosti příjemné procházky se zde konají různé společenské akce, koncerty a festivaly.

Galerií je zde také několik. Nejznámější je galerie ART v prostorách gotických sklepů ze 14. stol., vystavující výtvarné umění českých i evropských autorů 20. století (Město Chrudim, 2020c). Dále dělostřelecká bašta Prachárna z roku 1435, kde se nachází expozice o městském opevnění (Navstevnik, 2020d). Geologicky zajímavá je výstava v síni Vodních zdrojů, které jsou zároveň zřizovatelem národního parku Železné Hory (Město Chrudim, 2020e). Další výstavní síň se nachází ve funkcionalistické budově divadla Karla Pippicha z roku 1933. Moderní architektura se projevila také na secesní Sýkorově vile (1907), kterou navrhl známý architekt Jan Kotěra (Podhorský, 2008:135). Architektonicky zajímavé jsou také gotické kostely, a to kostel sv. Michala, kostel sv. Kateřiny a kostel sv. Kříže (Chrudim, 2017).

Ze čtyř městských částí Chrudimi (Medlešice, Topol, Vestec, Vlčnov) je nutno zmínit Medlešice, jelikož se zde nachází barokní zámek, vystavěný roku 1660. Dnešní podoba pochází z roku 1725, kdy byl přestavěn. K zámku náleží veřejně přístupný park se vzácnými dřevinami, avšak vstup do zámku veřejnosti povolen není (Podhorský, 2008:136).

Slatiňany jsou svojí rozlohou asi o polovinu menší než Chrudim (ČSÚ, 2019a), ale přesto nabízí poměrně mnoho kulturně historických atraktivit. Hlavním lákadlem je státní původně renesanční zámek Slatiňany ze 16. století s přilehlým anglickým parkem a hřebčínem. Významnými vlastníky byli Auerspergové, kteří se výrazně podíleli na rozvoji zámku a za jejichž vlády se Slatiňany staly důležitým hospodářským centrem (Státní zámek Slatiňany, 2015). Dnes má zámek spíše romantickou podobu, a to díky přestavbě v 19. století. V prostorách zámku je také umístěno hipologické muzeum, které vzniklo roku 1950 zásluhou Františka Bílka, známého především pro regeneraci koně Převalského (Podhorský, 2008:139). Další muzeum spojené s koňskou tematikou je Švýcárna s expozicí o historii chovu starokladrubských koní (Švýcárna Slatiňany, 2020). To se nachází nedaleko zámku v Rekreačních lesích Podhůra. Zde nechala tehdejší kněžna Vilemína z Auerspergu vystavět pro své děti miniaturu středověkého hradu. Dnes nazýván Kočičí hrádek je i nadále zábavnou atrakcí především pro děti.

Nedaleko se nachází třešňový sad s pamětní deskou Jaroslava Vrchlického, který zde často trávil univerzitní prázdniny. Této oblasti se říká návrší Vrchlického a je zde

vystaven i obraz Panny Marie na křemencové skalce z roku 1852 (IC Slatiňany, 2014a). Z církevních památek je nejvýznamnější původně gotický kostel sv. Martina, který byl v 15. století zničen uherským vojskem a následně přestavěn na novogotický. Poblíž kostela pak stojí socha sv. Jana Nepomuckého a morový sloup (Podhorský, 2008:139).

Dalším zajímavým městem je Chrast, které bylo roku 1990 vyhlášeno městskou památkovou zónou (NPÚ, 2020). Uprostřed náměstí se nachází barokní kostel Nejsvětější Trojice ze 17. století. Nedaleko je děkanství (č.p. 2), v jehož nice je umístěna soška sv. Floriána – patrona hasičů. Dále se na náměstí nachází socha sv. Jana Nepomuckého a Památník obětem I. a II. Světové války. Největší dominantou je ovšem areál barokního zámku, který býval letním sídlem královéhradeckých biskupů a nyní se zde nachází Městský úřad a Městské muzeum (NPÚ, 2020). K zámku patří také francouzská zahrada, která byla v roce 1903 upravena do podoby parku. Navazuje na ni lipová alej s kapličkou sv. Jana Nepomuckého z roku 1728 (Město Chrast, 2018).

Městská část Podlažice je spojována především s literárním dílem Ďáblova bible (Codex gigas), které patří mezi jednu z největších ručně psaných knih na světě. Kniha byla sepsána v tehdy benediktinském klášteře v Podlažicích, založeném roku 1159 (Podhorský, 2008:140). Dnes na jeho místě stojí barokní kostel sv. Markéty, jelikož roku 1421 byl klášter vypálen husity a již neobnoven. Poblíž kostela se nachází také pozůstatek bývalého biskupského pivovaru ze 16. století. Celá oblast je památkově chráněna také z důvodu označení za archeologické naleziště (NPÚ, 2020).

Podhorský (2008:140) zmiňuje i další chrastické církevní památky. Jedná se o kostel sv. Martina z 18. století s přilehlým hřbitovem, kde je pohřbeno několik významných osobností (MUDr. Karel Schmoeger, Jan Nepomuk Filcík, František Reinitz). Nachází se zde také památkově chráněný náhrobek děkana Josefa Münzera. Poslední církevní památkou je barokní kostel Panny Marie z doby benediktinského klášteřa v místní části Podskála.

Za technické kulturní památky je označována vodárna z roku 1663 a sýpka pravděpodobně z 18. stol. postavena jako součást biskupského velkostatku (NPÚ,

2020). Zástupcem moderní architektury je pak nová vodárenská věž z roku 1929 (Podhorský, 2008:140).

Další dvě obce s větším počtem kulturně historických památek jsou podle Ústředního seznamu kulturních památek Svídnice a Zaječice (NPÚ, 2020). Tentýž zdroj jednotlivé památky charakterizuje. Nejstarší kulturní památkou ve Svídnici je barokní kamenný krucifix s reliéfem sv. Jana Nepomuckého z roku 1759. Na návsi dále stojí dřevěná zvonička jako ukázka lidové stavby, typické pro oblast Železných hor. Nejvýraznější je gotický kostel sv. Jakuba z druhé poloviny 14. stol., který se nachází v archeologické lokalitě s pozůstatky prehistorického hradiště a zaniklé klášterní budovy (probošství benediktinského kláštera Podlažice). Zajímavá je také stavba Svídnické papírny z 18. stol., nazývaná Horní mlýn. Ta se nachází nedaleko přehrady se spádovou vodní elektrárnou Práčov. V Zaječicích je památkově chráněna pouze obytná budova původní tvrze z přelomu 15. a 16. stol. (č.p. 64) a barokní socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1737. V prostorách tehdejšího barokního zámku se dnes nachází kanceláře obecního úřadu a pošta. Za obcí je také drobná církevní památka, výklenková kaple (Obec Zaječice, 2020).

Některé ze zbývajících obcí pak vynikají především jednou významnou kulturní památkou. Mimořádnou stavbou je například gotický bezvěžový kostel sv. Bartoloměje v obci Kočí z roku 1397 (NPÚ, 2020). Jsou zde dochované nástěnné malby ze 14. a 16. stol. a jedinečná je také přilehlá dřevěná zvonice a krytý most s arkádami. Další dominantou v krajině je díky svému umístění venkovský gotický kostel sv. Jiří ze 14. stol. v Orli (NPÚ, 2020). U kostela se nachází také bývalá hájovna, hostinec a hospodářské stavení (Obec Orel, 2011). Hodnotnou památkou je rovněž zemědělská usedlost (č.p. 41) na návsi s výrazným barokním štítem (NPÚ, 2020). Z technických památek pak stojí za zmínku pozůstatky bývalých dolů v obci Lukavice, které veřejnosti nejsou přístupné. Od roku 1620 se zde těžil pyrit až do počátku 20. století, kdy byla místní továrna na výrobu kyseliny sírové zrušena (Podhorský, 2008:155). V Lukavicích je také barokní zámek z 18. století, v jehož prostorách se dnes nachází obecní úřad.

Oblast Chrudimska je bohatá na církevní památky a každá obec má buď vlastní kostel, kapli, vystavěný kříž či sochu sv. Jana Nepomuckého. Mimo již zmíněné se jedná například o kostel sv. Bartoloměje v Bítovanech, kostel sv. Václava v Řestokách, kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Vejvanovicích (Podhorský, 2008:136-139) nebo novogotický evangelický Chrám Páně ve Dvakačovicích, kde je zachováno také mohylové slovanské pohřebiště a stavba umělého vodního kanálu Zminky z 15. stol. (Obec Dvakačovice, 2020). V obci Rabštejnská Lhota se pak nachází pozůstatky hradu, zřícenina Rabštejnek (Obec Rabštejnská Lhota, 2020).

5 Vlastní výzkum

5.1 Realizační předpoklady Chrudimska

5.1.1 Komunikační systém

Mikroregion Chrudimsko leží na území Pardubického kraje, který se nachází v centru České republiky. Díky tomu je v této oblasti poměrně dobré spojení i s ostatními kraji, ať už veřejnou nebo osobní dopravou. Skrz vedou dvě silnice I. třídy, tři silnice II. třídy a zbytek komunikací tvoří silnice III. třídy, přičemž veškeré obce jsou od Chrudimi vzdálené do 12 kilometrů (Mapy.cz, 2020b). Silnice I. třídy číslo 17 spojuje Čáslav a Vysoké Mýto přes obce Bylany, Chrudim a Kočí, které se nachází na Chrudimsku. Druhá silnice I. třídy, číslo 37 pak vede z Velké Bíteše až do Hradce Králové a města Slatiňany a Chrudim spojuje s krajským městem Pardubice, od kterého je Chrudim vzdálena přibližně 12 kilometrů (Mapy.cz, 2020c). U Opatovic nad Labem se pak tato silnice napojuje na dálnici D35 a následně D11 směřující do Prahy, která je od Pardubic vzdálena asi 124 kilometrů (Mapy.cz, 2020d).

Velice dobře rozvinutá je také železniční doprava. Přes Chrudim vedou dvě hlavní tratě, a to Holice – Chrudim (016) a Pardubice – Havlíčkův Brod (238) (ČD, 2020). Vlakové stanice se pak nachází v obcích: Horka, Chrast, Zaječice, Slatiňany, Medlešice, Tuněchody, Úhřetice, Vejvanovice, a Bylany. Výhodné spojení je především z Chrudimi do Pardubic a poté přímo do Prahy. Autobusovou dopravu zřizuje především dopravní společnost Arriva Transport, a.s. Regionální linky pokrývají veškeré obce v rámci Chrudimska, ovšem v menších obcích je doprava méně frekventovaná.

Oblast Chrudimska je příznivá také pro cykloturistiku. Nachází se zde 8 cyklotras (Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje, 2004:33-36), které vedou skrz většinu obcí (mimo Bořice, Čankovice, Honbice, Přestavlky a Zájezdec). Je zde ovšem nedostatečné množství cyklostezek. Nejvíce frekventovaná je cyklostezka ze Slatiňan do Chrudimi podél řeky Chrudimky. Další cyklostezka se nachází u Chrasti podél potoka Žejbra a zbývající čtyři cyklostezky slouží k propojení Chrudimi s jejími městskými částmi (Mapy.cz, 2020e).

5.1.2 Materiálně-technické předpoklady

Oblast Chrudimska disponuje množstvím zařízení sloužících účastníkům cestovního ruchu. Nejvíce ubytovacích zařízení nabízí město Chrudim, kde se nachází přibližně 10 penzionů, 3 hotely, 2 zařízení s apartmány, 5 ubytoven a 1 nouzové nocoviště Podhůra (Pardubický kraj a Destinační společnost Východní Čechy, 2020a). V blízkosti historického centra je možné se ubytovat ve Hotelu Fortna, Hotelu Alfa, v Apartmánech U Paluků a v penzionech U Náhonu, Krmelec, Žižka a U Lávky. Podstatně méně ubytovacích zařízení nabízí město Slatiňany, kde jsou pouze 3 penziony, 2 zařízení s apartmány a 1 ubytovna. Nejblíže centru nabízí ubytování Penzion U Zámku a také ubytovna SK Spartak Slatiňany. Penzion Bonet se nachází na okraji města a penzion Hostinec Obora v městské části Trpišov. Zbývající zařízení s apartmány Mlýn Skály a Bar Kůlna se nachází v městské části Škrovád. Další město poskytující ubytování je Chrast, kde je možno se ubytovat v Hotelu Dvořák nebo v Penzionu California. Nedaleko v obci Bítovany je Penzion U Nováků a také nově vzniklé (z roku 2019) ubytování v soukromí OrchardHouse ve stylu moderního venkovského domu, kde je kromě ubytování k dispozici také venkovní terasa a wellnes posezení s vířivkou (OrchardHouse, 2019). Dále se na Chrudimsku nachází Penzion Lipina v Mladoňovicích a Penzion Na Hájence v Rabštejské Lhotě. Mezi nejlépe hodnocené patří podle serveru TripAdvisor.cz (2020a) Residence Arx, Penzion U Nováků, Hotel Fortna, Penzion Markéta a Penzion U Lávky. Návštěvníci mohou využít také ubytování u soukromých vlastníků prostřednictvím služby Airbnb a to v Chrudimi, Licibořicích, Bítovanech a Zaječicích (AirBnb, 2020).

Stravovacích zařízení se zde nachází také mnoho. V Chrudimi jsou dobře hodnoceny Restaurace Na Hradbách a Kavárna Na Podsíni, které se nachází přímo na Resselově náměstí. Stravování poskytují rovněž ubytovací zařízení U Paluků a Hotel Fortna. Nedaleko lze navštívit Pizzerii Tomáto, Restauraci Na Růžku, čínskou restauraci Yi Pin Xiang a oblíbenou Královskou cukrárnu (TripAdvisor, 2020b). V městské části Medlešice se pak blízko cyklostezky nachází Pivovar, jehož venkovní posezení je hojně využíváno cyklisty (Pivovarská hospoda Medlešice, 2009). Podle informací ze serveru TripAdvisor (2020c) je ve Slatiňanech vyhlášena restaurace Giles Burger, která nabízí především burgery. V rámci ubytovacích zařízení je možno se stravovat

v Restauraci U Zámku, Motorestu Bonet a Hostinci Obora v Trpišově. Návštěvníkům je blízká také Restaurace Monaco nedaleko návrší Vrchlického. Chrast nabízí stravování v Hotelu Dvořák, Penzionu California a v Chrastecké krčmě, která je ovšem otevřena pouze od pátku do neděle (Pardubický kraj a Destinační společnost Východní Čechy, 2020c). Příjemné posezení je také v místní cukrárně se stylovým interiérem. Dobré hodnocení má dále Restaurace U Nováků v rámci penzionu v Bítovanech a Restaurace Na Hájence, která se nachází v příjemném prostředí Kochánovických rybníků (TripAdvisor, 2020c). Co se týče stravování, je zapotřebí zmínit také vyhlášenou domácí zmrzlinu v Zaječicích s venkovním posezením, která láká návštěvníky z širokého okolí.

Zábavních zařízení zde není mnoho, jelikož jsou koncentrována spíše do větších měst Pardubic a Hradce Králové, která jsou v blízkém dosahu. Podle turistického portálu Pardubického kraje a Destinační společnosti Východní Čechy (2020d) mohou v Chrudimi rodiny s dětmi navštívit kavárnu s dětskou hernou Bejbiště. Dále je zmiňován Bowling Stromovka a kino, kde jsou promítány filmy od čtvrtka do neděle. Sportovních zařízení je na Chrudimsku podstatně více. V rekreačních lesích Podhůra je vybudován lanový park s dvěma okruhy, který je však určený pro osoby starší 12 let a s výškou nad 150 cm (Městské lesy Chrudim, 2019a). Pro menší děti od 3 do 10 let pak slouží přilehlý dětský lanový park. Nedaleko se nachází také cyklopark Podhůra se třemi okruhy určený pro horská kola (Městské lesy Chrudim, 2019b). V Chrudimi je dále jak letní, tak zimní stadion, tenisové kurty a také sportovní hala, kde je po zarezervování možné hrát stolní tenis, badminton či využívat boulderovou stěnu (Sportovní areály města Chrudim, 2020a). Oblíbené je venkovní koupaliště s několika bazény a vodními atrakcemi, které je otevřeno od května do září (Sportovní areály města Chrudim, 2020b). K němu je připojen také krytý plavecký bazén s parní saunou. Nachází se zde také 5 fitness center, z nichž některá (Fitcentrum Chrudim, Centrum zdraví Chrudim) nabízejí také wellness služby (Pardubický kraj a Destinační společnost Východní Čechy, 2020b). Dalším městem, které umožňuje sportovní vyžití, jsou Slatiňany. Je zde venkovní plovárna se sportovním hřištěm, otevřená od května do září (podle počasí) a sportovní areál SK Spartak Slatiňany s tenisovými, volejbalovými a nohejbalovými kurty (IC

Slatiňany, 2014b). Zacvičit si může veřejnost také v lesní venkovní tělocvičně blízko Restaurace Monaco. Sportovní vybavení je možné si zapůjčit v místní půjčovně Wiki, která kromě vybavení na zimní sporty půjčuje také lodě, rafty, stany a vybavení na vysokohorskou turistiku (Wiki, 2020a). Kola si lze zapůjčit od Českých drah na vlakových stanicích v Chrudimi a ve Slatiňanech (ČD, 2019). Půjčovny a vratné stanice jsou otevřeny od 30.3. do 31.10.

Z dalších zařízení se na Chrudimsku nachází Rozhledna Bára s unikátní konstrukcí, která je zdarma přístupná od dubna do října a zrekonstruovaná (2014) vyhlídková věž na Chlumu přístupná celoročně (Lesy ČR, 2020). Cestovní ruch pak podporují TIC Chrudim a IC Slatiňany (A.T.I.C. ČR, 2020). Infocentrum v Chrasti je v současné době rekonstruováno a otevřeno by mělo být koncem května 2020 (Divilová Zobačová, písemné sdělení, 16.4.2020). V době nečinnosti jeho služby částečně nahradilo Městské muzeum Chrast.

5.2 Průběh šetření

Shromažďování dat probíhalo v období od ledna do března roku 2020. V rámci terénního výzkumu autorka navštívila několik lokalit na území mikroregionu Chrudimsko. Z celkového počtu 32 obcí bylo navštíveno 15 (Bítovany, Horka, Chrast, Chrudim, Kočí, Licibořice, Lukavice, Nabočany, Orel, Rabštejnská Lhota, Řestoky, Slatiňany, Sobětuchy, Svídnice, Zaječice) a z turisticky atraktivních míst bylo navštíveno historické centrum Chrudimi, zámecký areál ve Slatiňanech s hřebčínem, zámecký areál v Chrasti, Rekreační lesy Podhůra, Kochánovické rybníky, přírodní rezervace Strádovské Peklo a Habrov, přírodní památka Farář a Babiččin dvoreček v Licibořicích. Dále bylo čerpáno z propagačních materiálů, získaných z TIC v Chrudimi a IC ve Slatiňanech. Jednalo se o materiály vydané městem Chrudim, městem Slatiňany, Destinační společností Východní Čechy a Místní akční skupinou (dále jen MAS) Chrudimsko.

Pro získání většího množství informací bylo kontaktováno také několik kompetentních osob. Vzhledem k vyhlášení nouzového stavu v ČR z důvodu výskytu koronaviru COVID-19 v průběhu sběru dat ale nebylo možné učinit osobní rozhovor. Někteří z dotazovaných byli ochotni komunikovat po telefonu, avšak většina

upřednostnila e-mailovou korespondenci. Byli osloveni starostové některých obcí (Vejvanovice, Zaječice, Nabočany, Rabštejnská Lhota, Licibořice), organizátoři kulturních či sportovních akcí, pracovníci infocenter a muzeí, provozovatelé ubytovacích služeb, předsedové rybářských a mysliveckých spolků a dále byl kontaktován také zástupce MAS Železnohorský region a člen výboru České společnosti ornitologické. Důležitým zdrojem byl také manažer cestovního ruchu turistické oblasti Chrudimsko-Hlinecko, který zodpověděl mnoho otázek po e-mailu a poskytl také SWOT analýzu pro město Chrudim, která byla vytvořena v rámci komise pro cestovní ruch. Většina kontaktovaných osob vyžádané informace poskytla. V případě, že některý z oslovených nereagoval, bylo vycházeno z dostupných informací na příslušných webových stránkách.

Na základě zjištěných dat byly zhodnoceny jednotlivé složky potenciálu cestovního ruchu, a to podle metodiky Bíny (2002).

5.3 Určení stupňů jednotlivých složek potenciálu cestovního ruchu pro mikroregion Chrudimsko

5.3.1 Přírodní pozoruhodnosti

Přírodní pozoruhodnosti neboli atraktivita jsou podle Zelenky a Páskové (2012:463) založeny na výjimečných vlastnostech životního prostředí a jsou motivací pro účast na přírodním cestovním ruchu. Dále uvádí, že se zpravidla vyskytují v chráněných oblastech s rozmanitou biodiverzitou a geodiverzitou.

Bína (2002:6) konkrétně zmiňuje skalní formace, krasové jevy, pískovcová skalní města, kaňony, propasti a další. V rámci hodnocení krajiny definoval přírodní pozoruhodnosti ve 3 stupních následovně:

- 1. stupeň – krajina s jednotlivými přírodními pozoruhodnostmi (především skalní formace).
- 2. stupeň – krajina s významnějšími přírodními pozoruhodnostmi a s širší publicitou v průvodcích a turistických mapách.
- 3. stupeň – krajina s celostátně i mezinárodně významnými přírodními pozoruhodnostmi.

Na Chrudimsku se nachází 7 přírodních památek, 2 přírodní rezervace a částečně do tohoto území zasahuje i CHKO Železné Hory (AOPK, 2020f), která se těší největší publicitě. V turistických mapách se nejčastěji objevuje přírodní rezervace Strádovské Peklo, přírodní památka Boušovka a přírodní památka Farář. Vzhledem k počtu jednotlivých přírodních pozoruhodností a publicitě vybraných chráněných území lze mikroregion Chrudimsko zařadit do 2. stupně.

Tabulka 3: Určení stupně dílčí složky potenciálu – přírodní pozoruhodnosti

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
		X	

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.2 Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku

Pěší turistika je založena na pohybu v přírodě (především chůze) a patří tak mezi šetrné formy cestovního ruchu. Často je spojována s ekoturismem, geoturismem nebo přírodním turismem a může mít podobu také horské či vysokohorské turistiky. (Zelenka, Pásková, 2012:415)

Podle Bíny (2002:6) je charakter krajiny rozdělován takto:

- 1. stupeň – mírně členitá pahorkatina až vrchovina protékaná vodními toky. Střídají se lesy a zemědělské plochy, terén je rozmanitý a jsou dostupné mimosilniční trasy využitelné pěšími turisty.
- 2. stupeň – větší členitost reliéfu nebo vyšší nadmořská výška s větším podílem lesů. V krajině se vyskytují louky a pastviny.
- 3. stupeň – převážně horská a podhorská krajina se souvislými lesy. V krajině je rozšířené zemědělství a mnoho turistických stezek s možnostmi vyhlídek, rozhlednami či drobným osídlením.

Jak bylo uvedeno v kapitole 5.2.1., většinu území tvoří pahorkatina s nadmořskou výškou 237 – 437 m (Město Chrudim, 2013) a na jihozápadě se nachází pohoří Železné hory, které je výběžkem Českomoravské vrchoviny (AOPK ČR, 2020a). Nejvíce zastoupené jsou zemědělské plochy, které zabírají 80 – 90 % území. Zbylá procenta jsou tvořena nezemědělskou půdou (zastavěné a vodní plochy) a lesy,

kteřé jsou více zastoupené ve vyšších polohách, tedy v obcích Rabštejská Lhota, Morašice, Licibořice, Horka a Mladoňovice. Významné jsou také Rekreační lesy Podhůra v okolí Slatiňan, kde jsou nejvíce koncentrovány turistické trasy. Další trasy pak vedou přes Svídnici, Slatiňany, Mladoňovice, Rabštejskou Lhotu, Sobětuchy a končí v Chrudimi (Mapy.cz, 2020e). Nachází se zde také mnoho naučných stezek, např. Krajem Chrudimky, Kolem Kochánovických rybníků, Lesní stezka Podhůra, Ke Kočičímu hrádku (Chrudimsko-Hlinecko, 2020a) a také geologické stezky Deblou, Stolany a MAGMA (Vodní zdroje Chrudim, 2018).

Vzhledem k pahorkatinnému charakteru krajiny, nižšímu výskytu lesů a poměrně velkému množství turistických tras lze mikroregion Chrudimsko zařadit do 1. stupně.

Tabulka 4: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
	X		

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.3 Vhodnost krajiny pro cykloturistiku

Zelenka a Pásková (2012:90) popisují cykloturistiku jako aktivní formu cestování, která spočívá v poznávání dané oblasti na kole po zpevněných či přírodních komunikacích. Žádoucí je podle nich atraktivita prostředí a co nejvyšší bezpečnost. Kritéria pro zhodnocení vhodnosti krajiny pro cykloturistiku jsou podle Bíny (2002:6) následující:

- 1. stupeň – rovina až pahorkatina v zemědělských územích, bez výraznějšího ekologického poškození a s malým podílem lesů, kompaktními sídly a vhodnými vedlejšími silnicemi a polními cestami.
- 2. stupeň – rovina až pahorkatina, více lesů a vodotečí/vodních ploch, vrchoviny s charakterem rozevřených údolí a širokých hřbetů.
- 3. stupeň – estetická krajina s větším podílem lesů, nízkou hustotou osídlení a výskytem náhorních plošin hor.

Jak bylo zmíněno v předchozí kapitole, mikroregion Chrudimsko tvoří především pahorkatina v zemědělských územích a lesy zabírají pouhých 10 – 20 %. Oblastí prochází celkem 8 cyklotras vedených především po vedlejších nebo místních silnicích (Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje, 2004:33-36):

- 4111 Chrudim – Dvakačovice – Horní Roveň
- 4112 Slatiňany – Janderov – Tuněchody – Sezemice
- 4120 Zaječice – Úhřetice – Vysoká nad Labem
- 4177 Tuněchody – Licibořice – Samařov
- 4179 Slatiňany – Sobětuchy – Podhořany
- 4181 Jeníkovice – Chrudim – Řestoky – Nové Hrady
- 4185 Chrudim – Perný rybník – Pohled
- 4194 Pěšice – Nabočany – Slatiňany

Kromě cyklotras se zde nachází také několik cyklostezek. Nejvýznamnější je cyklostezka mezi Slatiňanami a Chrudimí podél řeky Chrudimky. Dále cyklostezka u Chrasti podél potoka Žejbra a zbývající 4 cyklostezky spojují Chrudim s jejími městskými částmi (Mapy.cz, 2020e). Pro cykloturistiku je také určen Cyklopark Podhůra se třemi okruhy (nejdelší 2 km) pro horská kola (Městské lesy Chrudim, 2019b). Cyklisté mohou také využít služeb cyklobusu od dopravní společnosti ARRIVA VÝCHODNÍ ČECHY, a. s., který vede z Pardubic přes Chrudim a Slatiňany až do Poličky a zastavuje na několika zajímavých místech v Železných horách. Cyklobus jezdí o víkendech během letní sezóny od konce května do konce září (Jízdní řády IDOS, 2019). Kola je možné si zapůjčit od Českých Drah na vlakových stanicích v Chrudimi a ve Slatiňanech, od března do října (ČD, 2019).

Na základě této charakteristiky mikroregion Chrudimsko odpovídá 1. stupni.

Tabulka 5: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro cykloturistiku

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
	X		

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.4 Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty

K realizaci sjezdových zimních sportů slouží sjezdové tratě, které jsou určeny pro lyžování a snowboarding (Zelenka, Pásková, 2012:519). Jedná se o sportovně rekreační aktivitu, která spočívá ve sjíždění svahů různé náročnosti, a to zpravidla v zimě pod otevřeným nebem (Zelenka, Pásková, 2012:31).

Bína (2002:6) rozlišuje 3 stupně kritérií:

- 1. stupeň – částečně vhodný terén pro provozování sjezdových zimních sportů a nadmořská výška okolo 500 m. V případě nižší nadmořské výšky jsou nutné dobré klimatické podmínky, dostatečná sněhová pokrývka a přiměřené svažitostní poměry.
- 2. stupeň – vhodný terén pro provozování sjezdových zimních sportů a nadmořská výška okolo 800 m. Klimatické a svažitostní podmínky jsou vhodné i pro náročnější lyžaře a snowboardisty.
- 3. stupeň – výrazně členité náročné lyžařské terény v nadmořské výšce okolo 1000 m. V oblasti jsou vhodné klimatické podmínky a dlouhodobá sněhová pokrývka.

Nadmořská výška v mikroregionu Chrudimsko se pohybuje v rozmezí 237 – 437 m. Jelikož nejvýše situované obce nevykazují vhodné podmínky pro realizaci zimních sjezdových sportů a nenachází se zde žádné sjezdové tratě, je mikroregion Chrudimsko zařazen do 0. stupně.

Tabulka 6: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
X			

Zdroj: Vlastní zpracování

5.3.5 Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku

Turistika je obecně definována jako druh cestovního ruchu, kdy se účastník pohybuje vlastní silou (Zelenka, Pásková, 2012:585). V případě lyžařské turistiky se

tedy jedná o pohyb na lyžích. Běžecké lyžování je na rozdíl od lyžování sjezdového méně náročné na fyzicko-geografické předpoklady (Vystoupil, Šauer, Trousil, 2015:74). Klíčová je především dostatečná a dlouhodobá sněhová pokrývka. Kritéria jsou podle Bíny (2002:6) taková:

- 1. stupeň – terén je částečně vhodný pro lyžařskou turistiku a nadmořská výška se pohybuje okolo 500 m. V případě nižší nadmořské výšky jsou nutné vhodné klimatické podmínky, dostatečná pokrývka sněhu a přírodní atraktivita.
- 2. stupeň – poměrně vhodný terén pro lyžařskou turistiku v přírodně atraktivním prostředí. V oblasti jsou vhodné klimatické podmínky s dlouhodobou sněhovou pokrývkou.
- 3. stupeň – atraktivní a hodnotné přírodní prostředí většinou v chladné klimatické oblasti. Klimatické poměry jsou vhodné a vyskytuje se dlouhodobá sněhová pokrývka.

Jak již bylo zmíněno, oblast mikroregionu Chrudimsko nemá dostatečnou nadmořskou výšku ani vhodné klimatické podmínky pro lyžařskou turistiku. Na základě prozkoumání terénu se zde nenachází žádný lyžařský areál, sjezdové tratě či běžecké tratě. Území tedy není vhodné pro lyžařské sporty a patří do 0. stupně.

Tabulka 7: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
X			

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.6 Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody

Rekreace je obecně využití volného času s cílem fyzické i duševní regenerace (Zelenka, Pásková, 2012:485). Rekreace u vody je pak vázána na vodní plochy a toky a je ovlivňována také klimatickými poměry, proto se jedná spíše o sezónní formu cestovního ruchu (Vystoupil, Šauer, Trousil, 2015:74). V České republice pak mají

význam především uměle vytvořené vodní plochy. Krajina bude hodnocena na základě stanovených kritérií (Bína, 2002:6):

- 1. stupeň – přírodní vodní plochy nadmístního významu, zpravidla menší plochy nebo větší plochy. K rekreaci je využitelná pouze malá část.
- 2. stupeň – přírodní vodní plochy regionálního a částečně i nadregionálního významu, vyskytují se větší vodní plochy rybníků či středně velké přehradní nádrže. Většinou jsou k dispozici i ubytovací a další obslužná zařízení.
- 3. stupeň – přírodní vodní plochy národního, často i mezinárodního významu. Jedná se převážně o velké přehradní nádrže.

Jak bylo zmíněno v kapitole 5.2.1. – Vodstvo, hlavním tokem je řeka Chrudimka a nachází se zde také poměrně mnoho rybníků, ovšem většina z nich je určena k chovu ryb. Jednou z možností koupání je řeka Chrudimka ve Škrovádě (městská část Slatiňan) v blízkosti pískovcových skal využívaných horolezci. Dále Horecký rybník u Chrasti, který byl dříve k rekreaci u vody využíván, ovšem dnes je určen převážně k chovu ryb (Město Chrast, 2009) a bývalá hasičská nádrž v Nabočanech, která je hasiči pravidelně čištěna, a tedy vhodná ke koupání (Kameník, písemné sdělení, 12.3.2020). Veškeré tyto možnosti ale využívají pouze místní obyvatelé a ani jedna vodní plocha není součástí seznamu koupacích vod na stránkách Krajské hygienické stanice Pardubického kraje (KHS Pardubického kraje, 2019).

Vzhledem k tomu, že žádná vodní plocha není nadmístního významu, mikroregion Chrudimsko patří do 0. stupně z hlediska vhodnosti pro rekreaci u vody.

Tabulka 8: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro rekreaci u vody

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
X			

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.7 Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory

Podle Bíny (2002:6-7) je pro rekreaci typu lesy/hory vhodná více zalesněná oblast a zpravidla ležící ve vyšší nadmořské výšce. Ve své publikaci uvádí následující kritéria:

- 1. stupeň – pahorkatinná, výjimečně nížinná krajina se zvýšeným podílem lesů. Průměrná hustota obyvatel dosahuje maximálně celorepublikového průměru 134,5 obyvatel/km² (ČSÚ, 2018).
- 2. stupeň – vrchovinná krajina v nadmořské výšce 500 – 800 m s nadprůměrným podílem lesů, drobným osídlením a malou hustotou zalidnění.
- 3. stupeň – areály horských krajín a souvislé lesy s nejlepšími možnostmi rekreačního využití. Nadmořská výška přesahuje 900 m.

Mikroregion Chrudimsko tvoří především pahorkatinná krajina a částečně nížinná. Přestože lesy tvoří pouhých 10 – 20 % celkové plochy, většina z nich spadá do CHKO Železné hory, čímž stoupá jejich atraktivita. Jedná se o Rekreační lesy Podhůra a na ně navazující přírodní rezervaci Slavickou Oboru. Rekreační lesy Podhůra patří mezi jednu z největších atraktivit mikroregionu Chrudimsko, a to především pro svoji rekreační vybavenost. Na základě průzkumu terénu a prostudování propagačních materiálů města Chrudim a městských lesů Chrudim bylo zjištěno, že se zde nachází lanový park pro dospělé (od 12 let) s dvěma okruhy v délce téměř 220 m a dětský lanový park (3 – 10 let) v délce 50 m. Dále mohou návštěvníci využívat cyklopark pro horská kola se třemi okruhy v délce téměř 2 km, lezeckou stěnu do výšky 2,5 m, venkovní posilovnu, fit okruh vhodný pro běh, nordic walking i jiné sportovní aktivity a jsou zde také tři různě obtížné tratě pro orientační běh podle mapy. Rekreační lesy disponují také okruhem pro vozíčkáře v délce asi 4 km. Veškeré tyto možnosti vyžití se nachází společně s občerstvením, veřejnými toaletami a krytým ohništěm v blízkosti rozhledny Báry, která je místní dominantou. Rozhledna je unikátní svým tvarem trojbokého komolého jehlanu o výšce 25,7 m a je zdarma přístupná od dubna do října. Lesy vede také naučná stezka o délce 3 km a konají se

zde různé vzdělávací akce pořádané lesníky (např. Lesní slavnost, Otevírání studánek).

Slavická obora nedisponuje takovou vybaveností, ale je ideální pro pozorování jelení a mufloní zvěře. Nejbližší možnosti ubytování pak jsou v Trpišově (Penzion Obora) a ve Slatiňanech (Penzion Bonet, Penzion U Zámku).

Hustota obyvatelstva v mikroregionu Chrudimsko činí 114 obyvatel/km² (vlastní výpočet podle ČSÚ, 2020) a celorepublikový průměr tedy nepřesahuje. Výslednou hustotu zalidnění v mikroregionu nejvíce ovlivňuje město Chrudim, jelikož se svými 697 obyvateli/km² průměrnou hustotu výrazně přesahuje. Naopak velké množství obcí (69 %) spadá do podprůměru celého mikroregionu.

Přesto, že mikroregion Chrudimsko svým podílem zalesněné plochy neodpovídá vhodným podmínkám pro rekreaci typu lesy/hory, zmíněná nižší hustota obyvatel a široké možnosti pro rekreační využití v Rekreačních lesích Podhůra řadí mikroregion Chrudimsko do 1. stupně.

Tabulka 9: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
	X		

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.8 Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku

Podle Zelenky a Páskové (2012:601) je venkovský cestovní ruch založen na rekreačních aktivitách na venkově, jako je například pěší turistika, projížďky na kole či na koni, pozorování a péče o domácí zvířata nebo konzumace domácích potravin. Typické je vícedenní ubytování v soukromí nebo v menších ubytovacích zařízeních. Vystoupil, Šauer a Trousil (2015:62) ve své publikaci uvádí, že Česká republika má celkově příznivé podmínky pro rozvoj venkovského cestovního ruchu, a to z důvodu poměrně velké plochy venkovského charakteru.

Bína (2002:7) charakterizuje vhodné podmínky pro venkovskou turistiku takto:

- 1. stupeň – obce se sídly vesnického charakteru v rovinaté či mírně zvlňené zemědělské krajině s osídlením maximálně celorepublikového průměru (134,5 obyvatel/km²), menším podílem lesů, vodních ploch a turisticky značených cest.
- 2. stupeň – obce s vesnickými sídly ve více členité krajině s vyšším podílem lesů, vodních ploch a turisticky značených cest.
- 3. stupeň – venkovská sídla rozptýleného charakteru ve členité podhorské a horské krajině. V oblasti je vysoký podíl lesů a travních porostů a také dostatečné možnosti pro turistiku.

Jak bylo uvedeno v kapitole 6.2.2. zemědělské plochy zabírají 80 – 90 % území a lesy pouhých 10 – 20 %. Mikroregion Chrudimsko zahrnuje celkem 32 obcí a na základě vlastního výpočtu bylo zjištěno, že z toho 27 obcí má podprůměrnou hustotu obyvatelstva. Zbývajících 5 obcí (Chrudim, Slatiňany, Chrast, Sobětuchy, Svídnice) se svou hustotou obyvatelstva celorepublikový průměr přesahuje, avšak i přesto je celková průměrná hustota obyvatelstva v mikroregionu 114 obyvatel/km². Na základě terénního průzkumu lze konstatovat, že mnoho obcí má vesnický charakter. Některé z nich pak návštěvníkům umožňují vyzkoušet si tradiční venkovské aktivity. Příkladem je obec Licibořice, kde se nachází již zmíněný Babiččin dvoreček. Zde je možné si prohlédnout, pohladit i nakrmit různá domácí zvířata a také si zakoupit domácí výrobky například z ovčí vlny. Kromě toho si návštěvníci mohou vyzkoušet jízdu na koni, a to nejen v Licibořicích, ale také ve Slatiňanech a v Kozojedech (část obce Lány).

Na území mikroregionu Chrudimsko se nachází také několik značených turistických tras, které jsou koncentrovány jižně od Chrudimi ve více zalesněných oblastech (Mapy.cz, 2020e).

Vzhledem k charakteru krajiny a počtu vesnických sídel, přičemž některé nabízejí možnosti venkovského vyžití, lze oblast Chrudimska zařadit do 1. stupně vhodnosti pro venkovskou turistiku.

Tabulka 10: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
	X		

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.9 Vhodnost krajiny pro vodní turistiku

Zelenka a Pásková (2012:611-612) definují vodáckou neboli vodní turistiku jako turistiku na vodních tocích a vodních plochách. Vodní toky mohou být různě obtížné a jsou sjížděny na různých typech plavidel (kanoe, raft, kajak a další). Důležité je krásné přírodní prostředí a také navazování sociálních kontaktů.

Bína (2002:7) rozděluje vhodnost krajiny pro vodní turistiku do tří stupňů, přičemž čerpal z publikace Atlas volného času (Basařová, 2011:26-27):

- 1. stupeň – obce ležící při vodních tocích, které jsou klasifikovány jako vhodné pro vodní turistiku – méně využívané.
- 2. stupeň – obce ležící při vodních tocích, které jsou klasifikovány jako vhodné pro vodní turistiku – využívané anebo obce ležící podél souvislých tras výletní lodní dopravy.
- 3. stupeň – obce ležící při vodácky nejvíce využívaných vodních tocích v ČR (Lužnice, Sázava, Berounka, horní Vltava).

Jak bylo rozebráno v kapitole 5.2.1. – Vodstvo, mikroregionem Chrudimsko protéká řeka Chrudimka a dále potok Ležák a Žejbro. Chrudimka je na zkoumaném území sjízdna v úseku ze Svídnice do Slatiňan, a poté ze Slatiňan až do Pardubic, kde ústí do Labe (Raft.cz, 2020). Sjízdnost prvního úseku je podle téhož zdroje závislá na pouštění vody z přehrad, zatímco druhý úsek je sjízdny většinou celoročně. Plavbu je možné spojit také s potokem Ležák z Bítovan a potokem Žejbro z Chacholic (městská část Chrasti). Oba potoky ústí do řeky Novohradky, která už ale nespadá do oblasti mikroregionu Chrudimsko, a jsou sjízdny pouze krátce z jara nebo po vydatných deštích. Veškeré výše zmíněné sjízdny úseky jsou zařazeny do maximálně mírného stupně obtížnosti. Lodě a rafty včetně vodáckého vybavení je možné si od dubna do konce srpna zapůjčit v půjčovně Wiki ve Slatiňanech (Wiki, 2020b).

Vzhledem k tomu, že řeka Chrudimka je podle Atlasu pro volný čas (Basařová, 2011:26-27) klasifikována jako méně využívaná a nenachází se zde žádné trasy pro výletní lodě, je mikroregion Chrudimsko zařazen do 1. stupně vhodnosti pro vodní turistiku.

Tabulka 11: Určení stupně dílčí složky potenciálu - vhodnost krajiny pro vodní turistiku

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
	X		

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.10 Vhodnost krajiny pro horolezectví

Horolezectví je aktivita, při níž jsou zdolávány vysoké překážky, a to nejen v horských oblastech, ale i na skalách, skalních útvarech nebo nad říčními údolími (Zelenka, Pásková, 2012:202). Bína (2002:7) rozlišuje v rámci vhodnosti krajiny pro horolezectví pouze dva typy krajiny. Krajina je pro horolezectví buď vhodná, což je vyjádřeno 1. stupněm, anebo nevhodná, což vyjadřuje stupeň 0.

- 1. stupeň – krajina s výskytem skal umožňujících horolezecké výstupy nebo alespoň horolezecký výcvik.

Ve Škrovádě (městská část Slatiňan) se nachází pískovcové skály, dříve využívané jako lom, avšak lezení je zde povoleno už od roku 1960. Skály jsou vybaveny několika jistíci body (kruhy, borháky) a dosahují až 15 m (IC Slatiňany, 2014c). Veškerá pravidla pro lezení jsou zveřejněna na webových stránkách skrovad.cz.

Na základě výskytu těchto pískovcových skal lze mikroregion Chrudimsko považovat za krajinu vhodnou pro horolezectví.

Tabulka 12: Určení stupně dílčí složky potenciálu - vhodnost krajiny pro horolezectví

0. stupeň	1. stupeň
	X

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.11 Vhodnost krajiny pro závěsné létání

Podle Bíny (2002:7) je vhodná krajina pro závěsné létání taková, která umožňuje start rogalových křidel a paragliding. Zelenka a Pásková (2012:308) zmiňují dva typy létání na rogalu, a to létání pomocí vzestupných vzdušných proudů a létání na motorovém kluzáku. Paragliding pak podle nich využívá klouzavý či svahový padák. Obě aktivity pak mohou mít sportovní nebo rekreační účel. Bína (2002:7) stanovil vhodnou krajinu následovně:

- 1. stupeň – krajina s prudkými a málo zalesněnými vrchy či prudkými svahy, které spadají do roviny nebo širší kotliny. Případný letový/přistávací prostor by měl být bez větších vodních ploch, větších sídel, lesů, dálnic a silnic I. třídy a dálkového vedení VVN (velmi vysokého napětí).

Vzhledem k osídlení mikroregionu Chrudimsko (32 obcí), častému rozmístění dálkového elektrického vedení a charakteru reliéfu nelze tuto oblast považovat za vhodnou pro závěsné létání. Také podle Basařové (2011:36-37) není toto území vhodné pro paragliding ani sportovní létající zařízení a je mu tedy přiřazen 0. stupeň.

Tabulka 13: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro závěsné létání

0. stupeň	1. stupeň
X	

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.12 Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost

Při tomto druhu cestovního ruchu jsou účastníci motivováni možností lovu zvěře či ptáků (Zelenka, Pásková, 2012:320). Podle Bíny (2002:7) je krajina pro sportovní myslivost vhodná na základě následujících podmínek:

- 1. stupeň – krajina, na jejímž území se nachází myslivecké revíry nebo myslivecká sdružení vydávající turistická lovecká povolení.

V Chrudimi sídlí okresní myslivecký spolek (dále jen OMS), který je součástí Českomoravské myslivecké jednoty, z. s. (OMS Chrudim, 2019a). I přes několik pokusů o kontakt se členem okresního mysliveckého spolku nebylo získáno vyjádření na otázku ohledně vydávání turistických loveckých povolení. Na oficiálních stránkách OMS Chrudim (2019b) je uvedeno, že jsou vydávána lovecká povolení pro občany České republiky na dobu určitou (1 den, 5 dní, 30 dní, 6 měsíců, 1 rok) i neurčitou a pro cizince pouze na dobu určitou. Podmínkou pro získání je složení zkoušky z myslivosti nebo dosažení právním předpisem stanoveného vzdělání.

Vzhledem k výše uvedenému a také skutečnosti, že Bína (2002:7) vyhodnotil kladně každou obec, s výjimkou silně urbanizovaných, je mikroregion Chrudimsko považován za vhodný pro sportovní myslivost.

Tabulka 14: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro sportovní myslivost

0. stupeň	1. stupeň
	X

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.13 Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov

Účastníci sportovního rybolovu jsou motivováni především lovem ryb na udici nebo loveckým potápěním na různých vodních plochách, jako jsou potoky, řeky, rybníky, přehrady, jezera a moře (Zelenka, Pásková, 2012:500). Podle Bíny (2002:7) je vhodnost krajiny pro sportovní rybolov podmíněna takto:

- 1. stupeň – krajina, na jejímž území se nachází rybářské revíry (pstruhové i mimopstruhové) se zájmem o turistické rybářské lístky.

Na základě rybářské mapy, zveřejněné na webových stránkách Českého rybářského svazu (2020a), bylo zjištěno, že se na Chrudimsku nachází dva revíry mimopstruhové (Chrudimka 3, Chrudimka 2) a jeden revír pstruhový (Chrudimka 3P). Český rybářský svaz (2020b) dále uvádí, že od roku 2017 si mohou cizinci i občané ČR zakoupit rybářský lístek na 30 dní bez vykonání zkoušky. Na základě toho

pak získají týdenní nebo měsíční hostovskou povolenku od místní organizace Českého rybářského svazu (dále jen MO ČRS). V mikroregionu Chrudimsko funguje celkem pět MO ČRS, a to Chrudim, Chrudim II, Slatiňany, Chrast a Zaječice. Hostovské povolenky ovšem udělují pouze některé z nich. Na základě průzkumu oficiálních webových stránek jednotlivých MO ČRS a ústních sdělení od některých předsedů (Holub, 1.4.2020; Tesař, 17.3.2020) bylo zjištěno, že hostovské povolenky vydává MO ČRS Slatiňany a Chrast.

Vzhledem k výše zmíněnému lze mikroregion Chrudimsko považovat za vhodnou krajinu pro sportovní rybolov.

Tabulka 15: Určení stupně dílčí složky potenciálu - vhodnost krajiny pro sportovní rybolov

0. stupeň	1. stupeň
	X

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.14 Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků

Zelenka a Pásková (2012:436-437) definují pozorování ptactva jako jednu z forem cestovního ruchu, která je spojena s „fotografováním, pozorováním dalekohledy, nasloucháním zpěvu ptáků, natáčením a sledováním ptactva na pevninách, ostrovech, mořích i oceánech.“ Také uvádějí, že v ČR je tato forma cestovního ruchu prozatím nedoceněna. Charakter krajiny, který je vhodný pro pozorování ptactva definuje Bína (2002:7) takto:

- 1. stupeň – krajina s břehovými porosty velkých rybníků či vodních toků, mimořádně také stepní lesy či horské oblasti, kde je možné pozorovat (sezónně) ptáky při páření či hnízdění. Vyskytuje se zde ptactvo vzácných druhů či velkého množství.

Jak bylo uvedeno v kapitole 5.2.1. – Rostlinstvo a Živočišstvo, nachází se zde několik chráněných oblastí s výskytem ptactva. Podle místního člena České společnosti ornitologické (Hellinger, písemné sdělení, 18.3.2020) ale patří mezi nejvhodnější lokality pro pozorování vodního ptactva Horecký rybník u Chrasti, vysychající

rybník Ježdělec u Honbic, soustava rybníků u Bítovan a rybníky Malá a Velká straka u Studené Vody (část obce Zaječice). Jsou to ovšem lokality vhodné z pohledu příznivců ptactva či účastníků ekoturismu. Co se týká odborníků (ornitologů), bylo by podle něj hodnocení nepřesné, jelikož se každý specializuje na jinou skupinu ptáků. Dále uvedl některé druhy, které lze v okolí výše zmíněných lokalit pozorovat: ledňáček vodní, polák velký, polák chocholačka, husice nilská, moták pochop, lyska černá, slípka zelenonohá, labuť velká, potápka roháč, potápka malá.

Přesto, že ani jedna z lokalit není zařazena do seznamu významných ptačích území, který je zveřejněn na webových stránkách Východočeské pobočky České společnosti ornitologické (2020), z pohledu účastníků přírodního cestovního ruchu či obdivovatelů ptactva lze krajinu mikroregionu Chrudimsko považovat za vhodnou k pozorování vodních ptáků.

Tabulka 16: Určení stupně dílčí složky potenciálu – vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků

0. stupeň	1. stupeň
	X

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.15 Kulturně historické památky a soubory

Ministerstvo kultury ČR (2020) může vyhlásit za kulturní památky takové movité i nemovité věci, případně jejich soubory, které „jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jako projevy tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti, pro jejich hodnoty revoluční, historické, umělecké, vědecké a technické, a které mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem.“ Ve většině států jsou kulturní památky zvláště chráněny a v rámci cestovního ruchu jsou obvykle významnou kulturní atraktivitou (Zelenka, Pásková, 2012:295). Při hodnocení bude opět vycházeno z Bínovy metodiky (2002:7), avšak nebylo možné získat pramen, ze kterého čerpal při stanovení jednoho z kritérií. Proto nebude toto kritérium zahrnuto a bude místo toho využito údajů o návštěvnosti turistických cílů za rok 2017 podle agentury CzechTourism (2018).

- 1. stupeň – obce s vyhlášenými vesnickými památkovými zónami a kulturními památkami, které nejsou podle agentury Czech Tourism (2018) zařazeny mezi 10 nejnavštěvovanějších míst Pardubického kraje.
- 2. stupeň – obce s městskými, případně i vesnickými památkovými zónami a kulturními památkami, které patří podle agentury CzechTourism (1018) mezi 10 nejnavštěvovanějších míst Pardubického kraje.
- 3. stupeň – obce s městskými památkovými rezervacemi a obce, kde se nachází památka UNESCO či národní kulturní památka, která je zařazena do TOP 50 nejnavštěvovanějších turistických cílů 2017 podle agentury CzechTourism (2018).

Na základě Ústředního seznamu kulturních památek bylo zjištěno, že se na území mikroregionu Chrudimsko nachází celkem 153 kulturních památek viz Tabulka 2 (NPÚ, 2020k). Z toho 84 se nachází v Chrudimi, 18 v Chrasti a 8 ve Slatiňanech. Dalších 24 obcí pak disponuje alespoň 1 kulturní památkou a zbývajících 5 obcí nemá žádnou kulturní památku. Jako národní kulturní památka byl vyhlášen zámek Slatiňany a kostel sv. Bartoloměje v Kočí. Kromě toho se zde nachází také tři památkové zóny, a to Slatiňansko-Slavicko, Chrudim a Chrast.

Přesto, že se na zkoumaném území nachází 2 národní kulturní památky, pouze jedna (zámek Slatiňany) je zařazena mezi 10 nejnavštěvovanějších míst v rámci Pardubického kraje s návštěvností 29,3 tis. za rok (CzechTourism, 2018). Tyto skutečnosti řadí mikroregion Chrudimsko do 2. stupně.

Tabulka 17: Určení stupně dílčí složky potenciálu – kulturně historické památky a soubory

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
		X	

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.16 Skanzeny a muzea

Skanzen je podle Zelenky a Páskové (2012:521-522) muzeum lidové architektury a technických staveb v přírodě pod širým nebem. Může se jednat také o zachovalé

komplexy budov. Muzeum je pak podle nich (2012:359) „*veřejná sbírka umělecky, kulturně, historicky, přírodně a jinak hodnotného materiálu a zároveň vědecký ústav (instituce), který tento materiál sbírá, uchovává, trvale veřejně vystavuje (stále expozice) interpretuje a vysvětluje*“. Bína (2002:7) charakterizuje tři úrovně stupně následovně:

- 1. stupeň – obce, kde se nachází skanzeny a muzea s místním až regionálním významem.
- 2. stupeň – obce, kde se nachází skanzeny a muzea s nadregionálním významem.
- 3. stupeň – obce, kde se nachází skanzeny a muzea s celostátním až mezinárodním významem.

Jak bylo uvedeno v kapitole 5.2.2. na území mikroregionu Chrudimsko se nachází několik muzeí. Jedná se o chrudimské Muzeum loutkářských kultur a Muzeum barokních soch, Regionální muzeum v Chrudimi, Hipologické muzeum ve Slatiňanech, interaktivní muzeum Švýcárna Slatiňany a Městské muzeum v Chrasti. Ne jedno muzeum je celostátního až mezinárodního významu, a to z důvodu spojitosti se světovým dědictvím UNESCO. Muzeum loutkářských kultur představuje tradici českého a slovenského loutkářství, která byla zapsána do seznamu nemotného kulturního dědictví UNESCO v roce 2016 (Národní ústav lidové kultury, 2020). Kromě své expozice muzeum pořádá také různé společenské akce (např. Noc v muzeu, Pohádkový den mezi loutkami) a organizuje loutková představení (Muzeum loutkářských kultur, 2020b). Dále je se světovým dědictvím UNESCO spojeno Hipologické muzeum ve Slatiňanech a Švýcárna, jelikož expozice je zaměřena na chov starokladrubských koní. Právě chovné stádo starokladrubského koně je jedním z předmětů ochrany v rámci památky UNESCO, Národního hřebčína (dále jen NH) v Kladrubech, jehož součástí je také hřebčín ve Slatiňanech (NH Kladruby, 2020). Ten podle slov místní průvodkyně navštěvují příznivci koňů z celého světa (Zachová, písemné sdělení, 1.4.2020). Na základě výše uvedených informací, prozkoumání propagačních materiálů a turistického průvodce Pardubickým krajem bylo zjištěno, že ostatní muzea (Městské muzeum Chrast, Muzeum barokních soch) jsou významu spíše místního až regionálního. Toto

tvrzení částečně potvrzuje i pan Černý, manažer cestovního ruchu turistické oblasti Chrudimsko-Hlinecko (písemné sdělení, 1.4.2020). Za celostátní považuje Muzeum loutkářských kultur a také Hipologické muzeum ve Slatiňanech, čemuž přispívá také umístění v zámku a blízkost hřebčína. Regionální muzeum v Chrudimi má podle něj také poměrně vysoký potenciál, a to díky expozici Alfonse Muchy. Interaktivní muzeum Švýcárna ve Slatiňanech je navštěvováno méně, avšak přínosem je blízkost turisticky atraktivních míst (zámek, hřebčín, Rekreační lesy Podhůra). Menší návštěvnost pak vykazuje také Muzeum barokních soch.

V mikroregionu Chrudimsko se nachází 2 muzea až celostátního významu, avšak většina muzeí je významu regionálního. Skanzen se zde nenachází žádný, a proto je přiřazen této oblasti 2. stupeň v rámci vhodnosti krajiny pro návštěvu skanzenů a muzeí.

Tabulka 18: Určení stupně dílčí složky potenciálu – skanzeny a muzea

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
		X	

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.17 Lázeňská funkce

Lázně jsou komplexy několika služeb (ubytovací, stravovací, rehabilitační, sportovní, léčebné), využívající přírodní léčivé zdroje k léčbě klientů (Zelenka, Pásková, 2012:305). Lázeňská místa jsou vyhlášována vládou ČR a v rámci cestovního ruchu jsou typické regenerační pobyty v lázních nebo dnes moderní wellness programy (Zelenka, Pásková, 2012:304). Podle Bíny (2012:7) jsou kritéria pro hodnocení následující:

- 1. stupeň – minimálně veškeré oficiálně klasifikované lázeňské obce.
- 2. stupeň – oficiálně klasifikované lázeňské obce se střední kapacitou specializovaných zdravotnických zařízení a s utvářením podoby lázeňské oblasti.

- 3. stupeň – oficiálně klasifikovaná lázeňská města významného postavení (více než 30 000 pacientů/rok) a s výraznou podobou lázeňské oblasti. V cestovním ruchu patří mezi vysoce atraktivní cíle.

Na základě oficiálního seznamu Ministerstva zdravotnictví ČR (2016) bylo zjištěno, že na území mikroregionu Chrudimsko se nenachází žádné lázeňské místo. Mikroregion je tedy zařazen do 0. stupně.

Tabulka 19: Určení stupně dílčí složky potenciálu – lázeňská funkce

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
X			

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.18 Kongresy a konference

Podle Zelenky a Páskové (2012:277-278) cestují účastníci kongresového cestovního ruchu za účelem setkávání se s osobami odborného zaměření na kongresech, konferencích, přednáškách apod. Dále kongres definují jako setkání zpravidla více lidí, jehož součástí jsou přednášky, příspěvky účastníků a diskuse na konkrétní téma. Obdobný výraz konference pak může mít více formální význam či větší rozsah. V rámci obou typů setkání jsou obvykle organizovány také doprovodné programy, díky čemuž mají účastníci možnost poznat danou destinaci. Kongresový cestovní ruch je typický svou náročností na organizační a technické zabezpečení v místě konání kongresu, ale zároveň vykazuje asi třikrát vyšší výdaje než jiné segmenty cestovního ruchu. Bína (2002:7) opět charakterizuje tři stupně vhodnosti krajiny:

- 1. stupeň – valné hromady a konference se konají relativně často a jsou místního až regionálního významu.
- 2. stupeň – konference a kongresy se konají relativně často a jsou nadregionálního až národního významu.
- 3. stupeň – časté konání nejvýznamnějších kongresů, konferencí a symposií, které jsou národního až mezinárodního významu.

Na základě prozkoumání oficiálních stránek ubytovacích zařízení v mikroregionu Chrudimsko bylo zjištěno, že nejvíce možností nabízí Hotel Fortna v Chrudimi. Je zde k dispozici sál restaurace s kapacitou 50 osob (při divadelním uspořádání) vhodný například pro firemní prezentace, ovšem podle slov paní Hlinkové (písemné sdělení, 23.3.2020) nikoliv pro celodenní kongres. Jako vhodnější uvádí zasedací místnost s kapacitou 18 osob, vybavenou plátnem, projektorem u stropu a flipchartem. I přes to se zde ale konají spíše školení nebo výjezdní porady. Jedinou pravidelnou akcí je pak měsíční setkání obvodních lékařů se zástupci pharma firem v rozsahu 25 – 30 osob. Dalším hotelem v Chrudimi, který nabízí dva salony s kapacitou 20 a 30 osob je Hotel Alfa, ovšem tyto prostory nejsou vzhledem ke své vybavenosti a umístění blízko restaurace pro kongresy či konference příliš vhodné a jsou využívány spíše pro společenské firemní akce (Hotel Alfa, 2020). Poslední se nabízí Hotel Dvořák v Chrasti, kde je k dispozici konferenční salonek pro 40 osob využitelný ke školením či firemním akcím, avšak stejně jako v Hotelu Alfa, technické podmínky pro pořádání kongresů nejsou vyhovující.

Vzhledem k tomu, že přijatelné podmínky nabízí pouze Hotel Fortna v Chrudimi, kde se koná jediná pravidelná konference a žádné větší kongresy, je mikroregion Chrudimsko v rámci vhodnosti pro pořádání kongresů a konferencí zařazen do 0. stupně.

Tabulka 20: Určení stupně dílčí složky potenciálu – kongresy a konference

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
X			

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.19 Kulturní akce

Kulturní akce jsou hodnoceny na základě frekvence a také jejich rozsahu. Bína (2002:7-8) stanovil kritéria takto:

- 1. stupeň – meziročně pravidelné konání kulturních akcí, slavností a jiných akcí s místním až regionálním významem.

- 2. stupeň – meziročně pravidelné konání festivalů, slavností a jiných akcí převážně s nadregionálním až celostátním významem.
- 3. stupeň – konání nejvýznamnějších festivalů, přehlídek, slavností a jiných akcí s celostátním až mezinárodním významem.

Nejvíce kulturních akcí je nepochybně organizováno v okresním městě Chrudim. Na základě prostudování tištěného materiálu Akce v Chrudimi rok 2020, vydaného TIC Chrudim bylo zjištěno, že mezi hlavní organizátory patří město Chrudim, Muzeum loutkářských kultur, Regionální muzeum a Muzeum barokních soch. Nejvýznamnější je festival Loutkářská Chrudim, který se koná každoročně (již 69. ročník) na přelomu června a července a trvá jeden týden. Jedná se o celostátní přehlídku a dílnu amatérského loutkářství, která přitáhne mnoho návštěvníků. Často se konají kulturní akce také v klášterních zahradách, avšak jejich rozsah závisí na charakteru a pozvaných hostech. Letos v květnu (23.5.2020) měl být například organizován Bohemia Appetit Fest moderovaný Lád'ou Hruškou, u kterého by pravděpodobně byla i nadregionální účast (z důvodu probíhající pandemie a vládních nařízení se však nekoná). Význam těchto kulturních akcí potvrzuje i pan Černý (písemné sdělení, 1.4.2020), který dále uvádí jako nadregionální hudební festival Zlatá Pecka s Dagmar Peckovou. Přesto, že patří mezi novější (3. ročník), má podle něj veliký potenciál díky známé operní pěvkyni. Mezi další akce většího rozsahu, avšak pouze regionálního významu, řadí např. Chrudimské obžínky (folklórní festival), Letní barokní scénu (barokní opery a divadla s doprovodným programem) a Kateřinské posvícení na Resslově náměstí. Oblíbená je také Salvátorská pouť plná pouťových atrakcí a adrenalinové zábavy, která se koná každý rok v srpnu (město Chrudim, 2020). Mimo to se v Chrudimi koná i mnoho místních výstav, jarmarků či plesů. Také Městské lesy Chrudim (2020) organizují různé akce, především pro místní. Jedná se například o Otevírání studánek (zahájení sezóny), Svatojánskou slavnost se soutěžemi, jarmarkem a startem horkovzdušných balónů a filmovou noc na rozhledně Báře.

Ve Slatiňanech se koná jediná mezinárodní akce, a to dětský folklórní festival Tradice Evropy, na jehož organizaci se kromě jiných podílí i folklórní soubory Kuřátka z Chrudimi a Sejkorky ze Slatiňan (Tradice Evropy, 2019). Podle informací od vedoucí pracovnice knihovny a infocentra (Maryšková, ústní sdělení, 31.3.2020) je nejvýznamnější akcí s celostátním významem Slatiňanské pozastavení společně se Dnem koní. Slatiňanské pozastavení je tradiční akce, která se koná v prostředí zámeckého parku. Její součástí jsou hudební, taneční i divadelní představení a také hry a soutěže. V současné době neprobíhá z důvodu rekonstrukce zámku, avšak obnovení je naplánováno na rok 2021. Den koní je také celostátní akcí, a to z důvodu popularity již zmíněného plemena starokladrubského koně. Dále město Slatiňany pravidelně každý měsíc pořádá laskavé večery v podobě koncertu nebo besedy se zajímavými hosty (IC Slatiňany, 2020). Tato setkání jsou ale určena především místním. Stejně jako v Chrasti je často organizátorem kulturních akcí i místní zámek. V mnoha obcích jsou pak pořádány dětské dny a festivaly, drakyády, vystoupení Základních uměleckých škol i jiné koncerty nebo společenské plesy, typicky místního významu. Zajímavostí je tradiční Věneček ve Vejvanovicích, který byl zapsán do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Pardubického kraje (Kubík, 2020). Tato tradice probíhá každých 5 let již od roku 1961 a podle slov pana starosty se jí účastí místní obyvatelé a jejich přátelé či příbuzní z okolních vesnic (Kubík, ústní sdělení, 31.3.2020). Celá akce je však určena i pro širokou veřejnost.

Na základě množství a významu kulturních akcí v Chrudimi, která je v rámci celého mikroregionu dobře dostupná, je zkoumaná oblast zařazena do 2. stupně.

Tabulka 21: Určení stupně dílčí složky potenciálu – kulturní akce

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
		X	

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.20 Sportovní akce

Bína (2002:8) do této kategorie řadí závody či jiné sportovní akce, přičemž opět záleží na jejich rozsahu. Do hodnocení nezahrnuje cesty fanoušků na pravidelné ligové zápasy různých druhů (fotbal, hokej a jiné). Tři stupně rozlišuje následovně:

- 1. stupeň – nejméně každoroční sportovní závody a jiné akce s místním až regionálním významem.
- 2. stupeň – sportovní závody a jiné akce s větším významem a delší tradicí.
- 3. stupeň – sportovní závody a jiné akce s celostátní až mezinárodní publicitou a dlouhou tradicí.

V Chrudimi je největší sportovní akcí MTB Maraton Manitou Železné hory Cardion, který organizuje cyklistický spolek MTB Chrudim, a který je součástí seriálu Kolo pro život už od 1. ročníku (Kolo pro život, 2020). Kromě dvou závodních tras je možné využít i nezávodní trasu především pro rodiny s dětmi. Všechny tyto trasy pak začínají a končí v Chrudimi a vedou CHKO Železné hory. Součástí programu jsou také dětské závody na místní ploché dráze. Tento převážně celostátní (pouze několik jedinců ze zahraničí) maraton se koná již 24. rokem a účastní se ho asi 1500 závodníků (organizátor závodu, ústní sdělení, 3.4.2020). Další cyklistický závod Podhůra bike, pořádaný též organizátorem, se již po 9. koná v Rekreačních lesích Podhůra (MTB Chrudim, 2020). Je vhodný jak pro děti, tak i pro dospělé a podle slov ředitele závodu (Budinský, ústní sdělení, 3.4.2020) je regionálního až nadregionálního charakteru s přibližně 200 účastníky. Běžecké závody většího významu se v Chrudimi konají dva. Jedná se o 4. ročník závodu s názvem 360° Challenge, který se koná v městském parku a opět je součástí i doprovodný program pro děti, občerstvení a hudba (360° Challenge, 2020). Na základě informací od pořadatelky závodu je tato akce celostátního významu a každoročně se ho účastní 250 – 300 lidí (Bartáková, písemné sdělení, 29.3.2020). Dalším je Chrudimská vinařská desítka v délce 10 km začínající na Resselově náměstí (Chrudimská vinařská desítka, 2019). V rámci téhož programu se koná i Lidový běh Vaňka Vaňhy v délce 1,5 km. Podle slov ředitelky této sportovní akce se jedná o každoroční (již 9.

ročník) celostátní akci, které se celkově účastní asi 1500 běžců (Kalinová, ústní sdělení, 27.3.2020).

Častým organizátorem sportovních akcí je také Klub rekreačních běžců (2020) Chrudim. Několikrát do roka pořádají závod Malá cena Monaka, který se koná v Rekreačních lesích Podhůra a dále Novoroční běh Josefa Poupěte v Chrudimi, Okruh u Rabštejnské Lhoty a Běhy Aušperskem. Podle zveřejněného seznamu závodníků většina pochází z regionu, tudíž lze tyto akce považovat za regionální.

Také město Chrast nabízí účast na poměrně významné sportovní akci. Jedná se o běžecký závod Challenge Race Strong v délce 9 km s několika fyzickými i mentálními stanovišti (Challenge Race Strong, 2019). Začíná na stadionu v Chrasti a koná se zde již po 3. V roce 2019 se ho zúčastnilo 60 závodníků, přičemž vítězové pocházeli kromě Chrasti také ze Skutče, Hlinska a Dašic a lze ho tedy považovat za regionální. Rozsáhlejší akcí je také Lukavický kahan, který se koná již od roku 1987 (Tenkrátová, 2020). Další obce pak pořádají pouze místní sportovní akce a závody. Příkladem je například Běh o posvícenský koláč v Rabštejnské Lhotě nebo Lhota Run v Sobětuchách. Specifikem mikroregionu jsou různé druhy celostátních jezdeckých závodů ve Slatiňanech (Zachová, písemné sdělení, 2.4.2020).

V mikroregionu Chrudimsko je organizováno velké množství sportovních akcí. Závody celostátního významu jsou koncentrovány především v Chrudimi, avšak i mimo okresní město se koná několik regionálních závodů. Mikroregionu Chrudimsko je tedy udělen 3. stupeň.

Tabulka 22: Určení stupně dílčí složky potenciálu – sportovní akce

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
			X

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.21 Církevní akce

Hodnocení podle Bíny (2002:8) probíhá na základě výskytu a významu poutních míst, která jsou uvedena v publikaci Poutní místa v Čechách (Boháč, 1995). Návštěva poutních míst je součástí religiózního cestovního ruchu, jehož účelem je v širším

slova smyslu navštívit náboženské památky, jako jsou kostely, katedrály či hřbitovy (Zelenka, Pásková, 2012:488). V užším slova smyslu jsou pak hlavní motivací k cestování náboženské obřady či poutě. Bína (2002:8) stanovil tři stupně:

- 1. stupeň – minimálně všechny církevní poutní místa, která jsou uvedena v publikaci Poutní místa v Čechách (Boháč, 1995).
- 2. stupeň – církevní poutní místa většího významu, kde se koná více poutí do roka, s více poutníky.
- 3. stupeň – církevní poutní místa nejvyššího významu.

V dané publikaci, která je základním pramenem pro hodnocení této kategorie, je jako poutní místo uvedeno pouze město Chrudim (Boháč, 1995:91-93). Zde se na Resselově náměstí nachází arciděkanský kostel Nanebevzetí Panny Marie, který je významný především pro milostný obraz Nejsvětějšího Spasitele Salvátora. Obraz byl považován za zázračný a důležitou roli hrál především v 17. století za období velkého moru, kdy byl útěchou mnoha prosebníkům. Dále jsou zmiňovány filiální kostely sv. Kateřiny a archanděla Michaela, konventní kostel sv. Josefa s kapucínským klášterem, v jehož prostorách je dnes umístěno Muzeum barokních soch, a hřbitovní (dříve farní) kostel Povýšení sv. Kříže. Hlavní pout' se zde koná každý rok 6. srpna (nebo v nejbližší neděli) na svátek Proměnění Páně, k němuž se vztahuje oslava sv. Salvátora (Farnost Chrudim, 2020).

Poutní místo Chrudim tedy řadí mikroregion Chrudimsko do 1. stupně.

Tabulka 23: Určení stupně dílčí složky potenciálu – církevní akce

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
	X		

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.22 Veletrhy a tematické trhy

Veletrhy a tematické trhy jsou často spojovány s kulturními akcemi. Bína (2002:8) tedy stanovil kritéria pro hodnocení obdobným způsobem:

- 1. stupeň – obce, kde se konají trhy, jarmarky a podobné akce minimálně každý rok a jsou místního až regionálního významu.
- 2. stupeň – obce, kde jsou trhy, jarmarky a podobné akce zaměřené na výstavnictví a zpravidla jsou součástí kulturních akcí.
- 3. stupeň – obce, kde se konají nejvýznamnější veletrhy a výstavy až s mezinárodním významem.

Trhy největšího významu se nejčastěji konají v okresním městě Chrudim a mnoho z nich je součástí kulturních akcí (Město Chrudim, 2020f). Každý rok se zde koná Masopustní jarmark spojený s průvodem folklórního souboru Kohoutek, Velikonoční jarmark, Dětský jarmark s bohatým programem pro děti, dále Chrudimské obžínky, což je folklórní festival, jehož součástí je i řemeslný jarmark, Rybí jarmark s kulturním programem a Kateřinské posvícení s tradičními pochoutkami. Většina jarmarků je převážně regionálního významu s výjimkou Chrudimských obžínek, které mají největší potenciál (Černý, písemné sdělení, 1.4.2020).

Na území mikroregionu Chrudimsko se koná i mnoho dalších Vánočních a Velikonočních jarmarků. Organizují je například obce Kočí, Rabštějnská Lhota, Zaječice, Chrast a Slatiňany. V Chrasti a ve Slatiňanech jsou pak tyto jarmarky zpravidla v zámeckém areálu a podle slov vedoucích pracovníků místních infocenter (Maryšková, ústní sdělení, 31.3.2020; Divilová Zobačová, písemné sdělení, 16.4.2020) jsou regionálního až nadregionálního významu.

Většina jarmarků je podle zjištěných informací místního či regionálního významu. Poměrně mnoho trhů a jarmarků v Chrudimi je ale součástí kulturních akcí, a proto lze mikroregion zařadit do 2. stupně.

Tabulka 24: Určení stupně dílčí složky potenciálu – veletrhy a tematické trhy

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
		X	

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.23 Místní produkty

Místní produkty jsou rozlišovány především podle své popularity, díky které přitahují návštěvníky do dané destinace. Bína (2002:8) charakterizoval hodnotící kritéria následovně:

- 1. stupeň – nadmístně známá výroba a prodej řemeslných i tradičních potravinářských produktů.
- 2. stupeň – široce známá výroba a prodej řemeslných i tradičních potravinářských produktů, které vytváří regionální turistickou atraktivitu.
- 3. stupeň – nejznámější řemeslné i tradiční potravinářské produkty, které vytváří celostátní turistickou atraktivitu.

Podle Asociace regionálních značek (2020a) je na území mikroregionu Chrudimsko certifikováno celkem 6 výrobků jako regionální produkt Železných hor viz Tabulka 25. Mezi více populární patří kvasový chléb z obce Třebřichy, který v roce 2016 získal ocenění Regionální potravina Pardubického kraje (Asociace regionálních značek, 2020b). Na základě komunikace s pracovnící MAS Železnohorský region (Turynová, písemné sdělení, 2.4.2020) ale své výrobky prezentují především na jarmarcích a pořádají také workshopy. Stejně postupuje i Momo Chrudim se svými plstěnými výrobky. Pro návštěvníky by podle ní mohl být zajímavý také Kruh zdraví v Chrudimi, kde je možné se stravovat a účastnit se workshopů ohledně zdravého jídla a pečení kváskového chleba. Ve Slatiňanech sídlí Mýdlárna Š.IVA, která se ale opět soustředí na jarmarky a e-shop. Pro turisty je však nejvhodnější Babiččin dvoreček v Licibořicích, kde je možné zakoupit nejen certifikované výrobky z vlny a kanafasu, ale například i sýry z kravského mléka, regionální med i medovinu a další. Výhodou je otevřený areál statku, ve kterém mohou potenciální návštěvníci (především rodiny s dětmi) strávit více času.

Tabulka 25: Regionální produkty Železných hor na území mikroregionu Chrudimsko

Obec	Certifikovaný produkt
Chrudim	Kuplevandule – pouze e-shop
Chrudim	Žitný kváskový chléb
Chrudim	Plstěné výrobky dílny Momo
Licibořice	Výrobky z vlny a kanafasu
Slatiňany	Přírodní rostlinná mýdla
Třebřichy	Řemeslné kvasové chleby a pečivo

Zdroj: vlastní zpracování podle Asociace regionálních značek (2020a)

V mikroregionu Chrudimsko se vyrábí různé druhy místních produktů, avšak většina se orientuje spíše na stánkový prodej v rámci jarmarků či e-shop a zpravidla se neobjevují v propagačních materiálech určených pro turisty. Nelze tedy říci, že by některý z nich tvořil v dané destinaci turistickou atraktivitu. Z toho důvodu je mikroregion zařazen do stupně 1.

Tabulka 26: Určení stupně dílčí složky potenciálu – místní produkty

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
	X		

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.24 Příhraniční specifika

Podle Bíny (2002:8) cestují do českého příhraničí především občané Německa a Rakouska, a to z důvodu výhodného kurzu pro nákup produktů i služeb. Ekonomicky je tento druh cestovního ruchu nejvíce přínosný pro obce, umístěné blízko státním hranicím. Hodnotí se tedy na základě vzdálenosti od sousedních států:

- 1. stupeň – obce vzdálené asi 10 – 15 km od státních hranic. Pokud se jedná o města, vzdálenost může být i delší.
- 2. stupeň – obce vzdálené asi 7 – 15 km a umístěné na silnicích I. a II. třídy, které vedou k hraničním přechodům.

- 3. stupeň – obce umístěné velmi blízko státním hranicím nebo přímo na hranicích.

Mikroregionu Chrudimsko je neblíže česko-polský hraniční přechod u Náchodu, který je vzdálený 81 km (Mapy.cz, 2020f). Na základě této skutečnosti je zařazen do 0. stupně.

Tabulka 27: Určení stupně dílčí složky potenciálu – příhraniční specifika

0. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
X			

Zdroj: vlastní zpracování

5.4 Určení celkového potenciálu cestovního ruchu pro mikroregion Chrudimsko

Na základě určení stupňů dílčích složek potenciálu jsou přiřazeny body podle Tabulky 1, sestavené Bínou (2002:3). Součet těchto bodů pak určí úroveň celkového potenciálu mikroregionu Chrudimsko viz Tabulka 28.

Tabulka 28: Celkový potenciál cestovního ruchu mikroregionu Chrudimsko

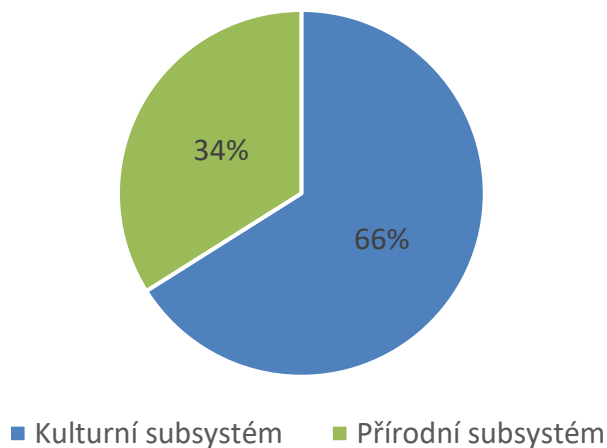
Složka potenciálu cestovního ruchu	Přidělený stupeň	Počet bodů
Přírodní pozoruhodnosti	2.	20
Vhodnost krajiny pro pěší a horskou turistiku	1.	5
Vhodnost krajiny pro cykloturistiku	1.	10
Vhodnost krajiny pro sjezdové zimní sporty	0.	0
Vhodnost krajiny pro lyžařskou turistiku	0.	0
Vhodnost krajiny pro rekreaci u vody	0.	0
Vhodnost krajiny pro rekreaci typu lesy/hory	1.	7
Vhodnost krajiny pro venkovskou turistiku	1.	3
Vhodnost krajiny pro vodní turistiku	1.	3
Vhodnost krajiny pro horolezectví	1.	2
Vhodnost krajiny pro závěsné létání	0.	0
Vhodnost krajiny pro sportovní myslivost	1.	2
Vhodnost krajiny pro sportovní rybolov	1.	2
Vhodnost krajiny pro pozorování vodních ptáků	1.	1
Celkový potenciál přírodního subsystému	-	55
Kulturně historické památky a soubory	2.	25
Skanzeny a muzea	2.	15
Lázeňská funkce	0.	0
Kongresy a konference	0.	0
Kulturní akce	2.	20
Sportovní akce	3.	20
Církevní akce	1.	2
Veletrhy a tematické trhy	2.	20
Místní produkty	1.	5
Příhraniční specifika	0.	0
Celkový potenciál kulturního subsystému	-	107
Celkový potenciál cestovního ruchu		162

Zdroj: vlastní zpracování podle Bíny (2002:3)

Součet všech hodnot za jednotlivé složky potenciálu cestovního ruchu činí 162 bodů. Mikroregion Chrudimsko tedy podle Bínových kritérií (2002:8) spadá do kategorie velmi vysoký potenciál. Již na první pohled je patrné, že větší podíl na celkovém potenciálu cestovního ruchu má kulturní subsystém se 107 body a přírodní subsystém tak přesahuje téměř o polovinu. Na základě vlastního výpočtu bylo zjištěno, že po zaokrouhlení na celá čísla činí podíl kulturního subsystému 66 % a přírodního subsystému 34 % viz Graf 1. Podle kritérií, která Bína (2002:10) stanovil

pro určení typu celkového potenciálu cestovního ruchu, odpovídá potenciál mikroregionu Chrudimsko typu kulturnímu. Ten je podle něj tvořen 60,0 – 79,9% podílem kulturního subsystému daného území.

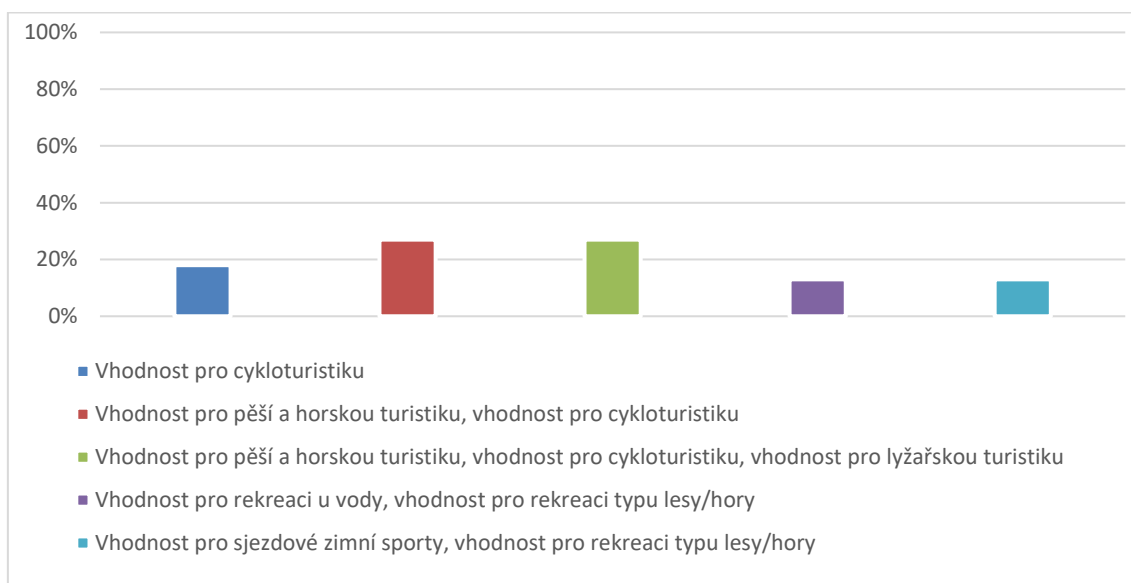
Graf 1: Podíl přírodního a kulturního subsystému

Zdroj: vlastní zpracování

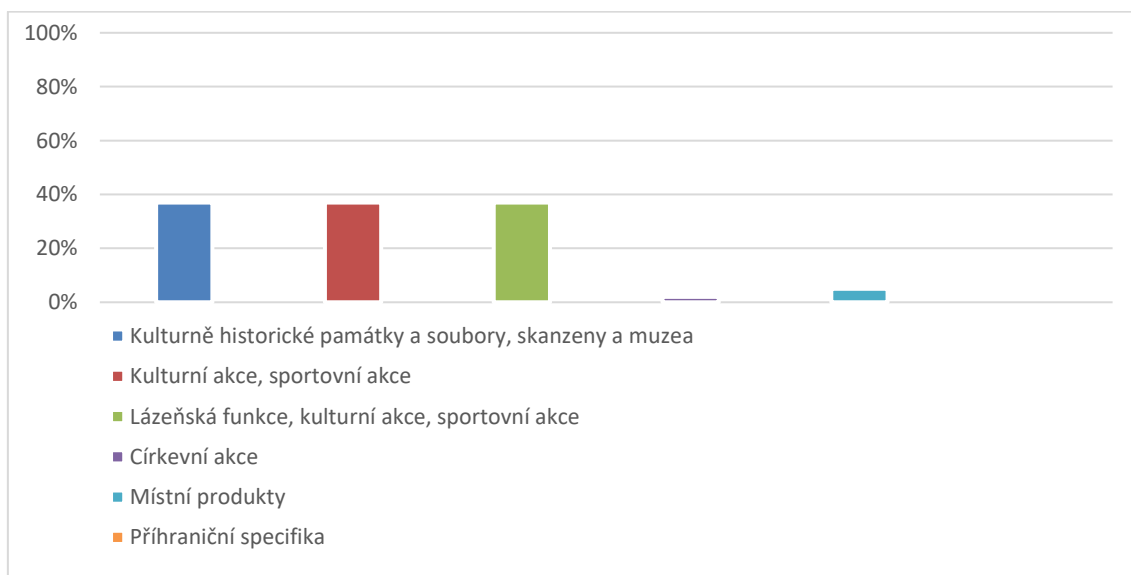
Určení typu přírodního a kulturního subsystému potenciálu cestovního ruchu je podle Bíny (2002:10) dáno podílem bodové hodnoty jednotlivých nebo více složek potenciálu cestovního ruchu. Tyto složky pak v rámci určitého subsystému tvoří nadpoloviční většinu (min. 50,1 %). Pokud ani jedna ze stanovených typologizačních složek tento podíl nesplňuje a hodnota subsystému není nulová, pak se jedná o typ smíšený. Na základě bodových hodnot Bínou (2002:10) stanovených typologizačních složek byly vypočteny podíly na celkovém přírodním (viz graf 2) a kulturním (viz graf 3) subsystému.

Graf 2: Podíl složek potenciálu cestovního ruchu v rámci přírodního subsystému

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 3: Podíl složek potenciálu cestovního ruchu v rámci kulturního subsystému

Zdroj: vlastní zpracování

Jak je vidět z Grafů 2 a 3, ani jedna složka či skupina složek netvoří podíl nad 50 %. Z toho vyplývá, že u přírodního i kulturního subsystému se jedná o typ smíšený.

6 Shrnutí výsledků

Podle Bínovy metodiky (2002) vyjadřuje celkové bodové hodnocení mikroregionu Chrudimsko (162 bodů) velmi vysoký potenciál. Na tomto potenciálu se svojí hodnotou nejvíce podílí složka kulturně historické památky a soubory (25 bodů). To je ovlivněno počtem kulturních památek, kterých se na tomto území nachází 153. Z toho nadpoloviční většina (84) je v okresním městě Chrudim a z celkového počtu 32 obcí je pouze 5, kde se nenachází kulturní památka žádná. Roli hrají také 3 památkové zóny Slatiňansko-Slavicko, Chrudim a Chrast a dvě národní památky Slatiňanský zámek a kostel sv. Bartoloměje v Kočí.

Složka skanzeny a muzea se na celkovém potenciálu podílí o něco méně (15 bodů). Skanzeny se zde nenacházejí žádné, avšak dvě z muzeí jsou celostátního významu. Jedná se o muzea spojená s památkou UNESCO, tedy Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi zastupující české loutkářství a Hipologické muzeum ve Slatiňanech zaměřené na plemeno starokladrubské koně, které je součástí předmětu ochrany památky UNESCO Národní hřebčín v Kladrubech. V rámci kulturního subsystému jsou významné také kulturní (20 bodů) a sportovní akce (20 bodů), přičemž ty nejvýznamnější se konají v Chrudimi. Celostátní rozsah má festival Loutkářská Chrudim, který vyniká také dlouholetou tradicí (69. ročník). Dobrý potenciál s nadregionálním významem má také hudební festival Zlatá Pecka s Dagmar Peckovou, díky známé osobnosti. Další celostátní akcí je Slatiňanské pozastavení společně se Dnem koní, což je opět spojeno s chovem starokladrubských koní v místním hřebčínu. Mezinárodní festival je zde jediný, a to dětský folklórní festival Tradice Evropy, který je však specificky zaměřen na zájemce folklóru. Ostatní akce jsou pak regionálního či místního významu.

Sportovní akce mají oproti kulturním přiřazený vyšší stupeň, a to z důvodu 3 celostátních závodů s poměrně velkým počtem účastníků. Bodovou hodnotou se však tyto akce podílí na celkovém potenciálu stejně.

Poslední výraznější složkou v rámci kulturního subsystému jsou veletrhy a tematické trhy, které jsou z většiny místního až regionálního významu. Zařazení do vyššího stupně je opět způsobeno množstvím trhů v Chrudimi, které jsou zpravidla součástí různých kulturních akcí.

Z přírodního subsystému dominují pouze přírodní pozoruhodnosti, které svou bodovou hodnotou (20 bodů) odpovídají kulturním a sportovním akcím. Důvodem je výskyt 2 přírodních rezervací a 7 přírodních památek. Kromě toho do mikroregionu zasahuje také část CHKO Železné hory, na jejímž území se nachází jedna ze zmíněných přírodních rezervací (Strádovské peklo) a také Rekreační lesy Podhůra, které jsou pro návštěvníky velice atraktivní díky své rekreační vybavenosti (lanový park, cyklopark, lezecká stěna, rozhledna a další). Tyto lesy jsou hlavním důvodem pro přidělení 1. stupně složce vhodnosti krajiny pro rekreaci typu lesy/hory, která však celkový potenciál příliš neovlivní (7 bodů).

V rámci hodnocení byl několikrát přiřazen jednotlivým složkám také 0. stupeň, který vyjadřuje, že se dané lokalizační podmínky ve zkoumané oblasti nevyskytují vůbec. Jedná se o složky vhodnosti krajiny pro sjezdové zimní sporty a lyžařskou turistiku, pro které zde nejsou vhodné podmínky především z důvodu nízké nadmořské výšky. Ze sportů je mikroregion vhodnější například pro cykloturistiku, které byl sice přiřazen 1. stupeň, avšak díky vyšší důležitosti pro turisty svou bodovou hodnotou (10 bodů) následuje ihned za přírodními pozoruhodnostmi. Dále krajina není vhodná pro závěsné létání, a to kvůli charakteru reliéfu. Specifickými složkami je lázeňská funkce území a příhraniční specifika. Vzhledem k umístění mikroregionu asi 81 km od nejbližšího hraničního přechodu a k tomu, že žádná z obcí není klasifikována jako lázeňská, ani jedna z těchto složek nemá kladný stupeň. Nedostatečné podmínky jsou také pro konání kongresů a konferencí a pro rekreaci u vody. Většina vodních ploch je totiž určena k chovu ryb, anebo není nadmístního významu.

Na základě těchto skutečností viditelně převažuje kulturní subsystém. To dokazuje i výpočet procentuálního podílu na celkovém potenciálu cestovního ruchu, který u kulturního subsystému činí po zaokrouhlení na celá čísla 66 %. Zároveň je tímto výpočtem zjištěno, že celkový potenciál cestovního ruchu mikroregionu Chrudimsko je typu kulturního. To je stanoveno na základě procentuálního podílu kulturního subsystému, který podle Bíny (2002:10) pro tento typ potenciálu činí 60,0 – 79,9 %.

6.1 Odpovědi na výzkumné otázky

Otázka č. 1: Na jaké úrovni je celkový potenciál cestovního ruchu na území mikroregionu Chrudimsko?

Úroveň celkového potenciálu cestovního ruchu byla zjištěna na základě Bínovy (2002) bodové hodnotící metodiky. Celkový součet bodů za jednotlivé složky potenciálu cestovního ruchu činí 162 bodů, což vyjadřuje **velmi vysoký potenciál**.

Otázka č. 2: Jakým typem celkového potenciálu cestovního ruchu disponuje mikroregion Chrudimsko?

Typ celkového potenciálu cestovního ruchu byl stanoven na základě procentuálního podílu kulturního a přírodního subsystému. Vlastním výpočtem bylo zjištěno, že po zaokrouhlení na celá čísla činí podíl kulturního subsystému 66 % a podíl přírodního subsystému 34 %. Převažující podíl kulturního subsystému 66 % podle Bínových (2002:10) kritérií vyjadřuje **kulturní typ potenciálu**.

Otázka č. 3: Jakým typem přírodního a kulturního subsystému disponuje mikroregion Chrudimsko?

Typ přírodního a kulturního subsystému byl stanoven na základě nadpolovičního podílu (min. 50,1 %) jednotlivých nebo více složek potenciálu cestovního ruchu. V rámci přírodního i kulturního subsystému mikroregionu Chrudimsko ani jedna či více typologizačních složek netvoří nadpoloviční podíl. Zároveň subsystémy nemají nulovou hodnotu. Tato skutečnost vyjadřuje podle Bíny (2002:10,11) v případě přírodního i kulturního subsystému **smíšený typ**.

Otázka č. 4: Jaká složka potenciálu cestovního ruchu má největší podíl na celkovém potenciálu?

V rámci celkového potenciálu cestovního ruchu mikroregionu Chrudimsko má nejvyšší bodovou hodnotu složka **kulturně historické památky a soubory**. Svými 25 body se na celkovém potenciálu podílí 12 % (zaokrouhleno na celá čísla). Nejvyšší, avšak stále nízký podíl je zapříčiněn již zmíněným smíšeným typem kulturního subsystému. Žádná z dílčích složek potenciálu tedy výrazně nedominuje.

Otázka č. 5: Jaké složky cestovního ruchu nevykazují v rámci mikroregionu Chrudimsko žádné lokalizační podmínky?

Při hodnocení potenciálu cestovního ruchu v mikroregionu Chrudimsko byl několika dílčím složkám přidělen 0. stupeň, což vyjadřuje nulový výskyt lokalizačních podmínek. Mikroregion Chrudimsko tedy nevykazuje žádné vhodné podmínky pro **sjezdové zimní sporty, lyžařskou turistiku, rekreaci u vody, závěsné létání a kongresy a konference**. Nevykazuje ani žádnou **lázeňskou funkci** či **příhraniční specifika**.

Výzkumné otázky jsou zaměřeny na zhodnocení úrovně potenciálu a jeho rozbor. Veškeré odpovědi na tyto otázky byly získány z výsledků výzkumu, provedeného podle Bínovy (2002) hodnotící metodiky potenciálu cestovního ruchu. Pro zodpovězení otázek č. 2, 3 a 4 pak bylo nutné ještě provést vlastní výpočet procentuálního podílu jednotlivých či více složek potenciálu cestovního ruchu. Bylo zjištěno, že celkově disponuje zkoumané území velmi vysokým potenciálem cestovního ruchu s převažujícím kulturním typem tohoto potenciálu. Přírodní i kulturní subsystém pak odpovídá typu smíšenému, což značí, že žádná z položek výrazně nedominuje. To dokazuje i skutečnost, že dílčí složka potenciálu cestovního ruchu s nejvyšší hodnotou (25 bodů) má na celkovém potenciálu pouze 12% podíl. Otázka č. 5 je pak zaměřena na ty složky, které na celkovém potenciálu nemají podíl žádný. Na základě vyhodnocení lokalizačních předpokladů podle Bíny (2002) bylo zjištěno, že ze 24 složek celkového potenciálu cestovního ruchu mikroregion Chrudimsko nedisponuje předpoklady pro 7 z nich.

7 Závěry a doporučení

Hlavním cílem této práce bylo zjistit, jak velkým celkovým potenciálem cestovního ruchu disponuje mikroregion Chrudimsko a následně pak výsledný potenciál analyzovat. Teoretická část práce byla zpracována tak, aby sloužila jako podklad pro část praktickou a definovala pojem potenciál cestovního ruchu, jeho předpoklady a metody hodnocení různých autorů (Mariot, 1983; Novotná, 2003; Klapka, Nováková a Frantál, 2008). Samostatně pak byla vysvětlena metoda hodnocení potenciálu Bíny (2002), jelikož byla zvolena jako nejvhodnější pro naplnění hlavního cíle této práce a následně byla aplikována v části výzkumné. Po zhodnocení celkového potenciálu cestovního ruchu byla provedena analýza tohoto potenciálu pomocí dvouúrovňové typologizace potenciálu dle Bíny (2002). Zkoumány byly také dílčí složky celkového potenciálu s cílem zjistit, jaké v mikroregionu Chrudimsko dominují a které se zde nevyskytují vůbec.

Na základě výsledků výzkumu disponuje mikroregion Chrudimsko velmi vysokým potenciálem pro cestovní ruch, což potvrzuje domněnku autorky, že je tato oblast součástí nejméně navštěvovaného kraje neprávem. Tyto výsledky však nemusí být naprosto přesné, a to především z toho důvodu, že Bína (2002) ve své metodice stanovil hodnotící kritéria pro území obcí a v této práci byla aplikována na oblast celého mikroregionu. Sám Bína (2002:3,6) ve své práci uvádí, že hodnocení lokalizačních podmínek je sice podrobné, jelikož se jedná o zaměření na obce, avšak zároveň se jedná o zprůměrování těchto charakteristik do území o rozloze 12,5 km² (střední rozloha administrativního členění obce ČR v roce 2002). Při hodnocení mikroregionu Chrudimsko se tedy jedná o zprůměrování lokalizačních podmínek do oblasti o rozloze asi 230 km², čímž nepřesnost ještě stoupá. Zařazení území do vyšších úrovňových stupňů v rámci hodnocení dílčích složek celkového potenciálu je často ovlivněno především okresním městem Chrudim, které nabízí největší možnosti pro rozvoj cestovního ruchu. Pro větší přesnost při hodnocení potenciálu cestovního ruchu na větším území by proto bylo lepší zaměřit výzkum spíše na hustotu atraktivit nežli hodnotit jejich pouhý výskyt.

Dalším důvodem pro nepřesnost je Bínou (2002:8) uváděná subjektivita při významu dílčích složek potenciálu pro určité turisty, kterou se však snažil eliminovat váhovým hodnocením bodové metody. V průběhu výzkumu se projevila subjektivita také u vyjádření odborníků či oslovených institucí. V některých případech se názory na tutéž problematiku lišily, například v rámci významu muzeí či kulturních akcí. Při hodnocení se pak vycházelo z toho vyjádření, které bylo buď podloženo jinými zdroji (propagační materiály, webové stránky) nebo bylo považováno za méně subjektivní. Co se týče aplikované metodiky (Bína, 2002), přesnost výsledků by mohla být zlepšena větší konkretizací při stanovení kritérií pro jednotlivé stupně výskytu lokalizačních předpokladů, jelikož Bína mnohdy užívá nepřesné výrazy jako „relativně často“, „menší/větší podíl“, „menší/větší plocha“ apod.

I přes určitou míru subjektivity a zprůměrování lokalizačních podmínek do území celého mikroregionu je podle výsledků výzkumu celkový potenciál cestovního ruchu na velmi vysoké úrovni a nelze tedy tvrdit, že by zkoumaná oblast disponovala potenciálem pouze základním či zvýšeným.

Již několikrát byl zmíněn Slatiňanský hřebčín, který je významný pro chov starokladrubskeho koně a přitahuje zájemce z celého světa. S tím souvisí možnosti hipoturistiky, což je *„forma cestovního ruchu, jejíž účastníci jsou motivováni vyjížděnkami či více-denním putováním na koních a odehrávající se nejčastěji v rámci pobytu na koňské farmě nebo horstelu“* (Zelenka, Pásková, 2012:246). Nachází se zde modrá hipostezka vedoucí přes Slatiňany, Chrudim až na Pardubicko a další hipostezka pak prochází Slavickou oborou u Licibořic (Chrudimsko-Hlinecko, 2020b). Kromě toho jsou zde i další jezdecké objekty, a to Jezdecký oddíl Albert, Stáj Markovice a Jezdecká společnost Kozojedy. Při hodnocení potenciálu cestovního ruchu by tedy bylo vhodné zařadit také tyto možnosti pro hipoturistiku, které Bínova metodika (2002) nezahrnuje, ale v rámci mikroregionu Chrudimsko by přispěly ke zvýšení potenciálu.

Velkou roli hrají také Rekreační lesy Podhůra, které se objevují ve většině propagačních materiálů a jsou zařazeny mezi TOP místa turistické oblasti Chrudimsko-Hlinecko (MAS Chrudimsko, 2016). Nedostatkem je však propojení

této oblasti s okresním městem Chrudim, například cyklostezkou. Vzdálenost je pouhé 3 km (Mapy.cz, 2020g) a tato stezka by tak mohla přilákat více návštěvníků do obou destinací. Výhodou je na druhé straně blízkost několika jiných atraktivit, jako je Kočičí hrádek, muzeum Švýcárna a také Slatiňanský zámek s parkem a hřebčínem. Podle Bínovy metodiky (2002) však spadají tyto lesy do kategorie, které je přiřazeno pouze 7 bodů z celkového počtu 162 bodů a na celkovém potenciálu se tedy podílí pouhými 4 % (zaokrouhлено na celá čísla). V rámci objektivnějšího hodnocení vhodnosti krajiny pro rekreaci typu lesy/hory by tedy bylo dobré zohlednit mimo jiné také publicitu či rekreační využití, a to nejenom u 3. stupně, jak uvádí Bína (2002:7).

Celkově mikroregion Chrudimsko nabízí mnoho možností pro rozvoj cestovního ruchu, což bylo v této práci charakterizováno. Avšak některé oblasti, kterým byl přidělen 0. stupeň, by mohly být pro mikroregion přínosem a přitáhnout tak více návštěvníků. Jedná se o rekreaci u vody, pro kterou zde nejsou žádné podmínky, i přes četnost vodních ploch. Vhodné prostředí nabízí například Horecký rybník u Chrasti, který je svou rozlohou největší v okrese a má snadno přístupné břehy. Dříve pro koupání využíván byl, avšak dnes slouží k chovu ryb a nenachází se zde žádné rekreační vybavení. Další příležitostí je pak větší podpora kongresového cestovního ruchu, jehož účastníci, jak již bylo zmíněno, mají asi třikrát větší výdaje než jiné segmenty cestovního ruchu. Na celém území se nachází pouze 1 hotel, který nabízí zasedací místnost s technickým vybavením a maximální kapacitou 18 osob. Chybí tedy ubytovací zařízení s podmínkami pro kongresy většího rozsahu.

Chrudimsko je často propagováno jako součást turistické oblasti Chrudimsko-Hlinecko. Pro další výzkum se tedy nabízí otázka, do jaké míry je Chrudimsko propagováno jako samostatná destinace a zda je nedostatek propagace jedním z důvodů pro nízkou návštěvnost. Co se týče potenciálu cestovního ruchu, zajímavé by bylo zhodnocení právě těchto dvou destinací, tedy Chrudimsko a Hlinecko a zjištění, která z těchto oblastí více dominuje, či zda je jejich potenciál na stejné úrovni.

8 Seznam použitých zdrojů

- [1] 360° CHALLENGE. *360° Challenge TOUR – Chrudim 2020*. 360° Challenge [online]. 2020 [cit. 2020-03-22]. Dostupné z: <http://www.360tka.cz/zavody-2019/360-challenge-tour-chrudim.html>
- [2] A.T.I.C. ČR. *Pardubický kraj*. Asociace turistických informačních center České republiky [online]. 2020 [cit. 2020-03-04]. Dostupné z: <http://www.aticcr.cz/pardubicky-kraj/os-1009/p1=2303>
- [3] AIRBNB. *Pobyty v destinaci Chrudim*. AirBnb [online]. 2020 [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: https://www.airbnb.cz/s/Chrudim/homes?refinement_paths%5B%5D=%2Ffor_you&query=Chrudim&place_id=ChIjJfZiffXJDUcR0OcUZg-vAAQ&search_type=autocomplete_click
- [4] AL MAMUN, Abdulla, MITRA, Soumen. *A Methodology for Assessing Tourism Potential: Case Study Mushidabad District, West Bengal, India*. International Journal of Scientific and Research Publications. 2012, roč. 2, č. 9, s. 1-8.
- [5] AOPK ČR. *Digitální registr Ústředního seznamu ochrany přírody*. Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky [online]. 2020f [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?>
- [6] AOPK ČR. *Charakteristika oblasti*. Správa CHKO Železné hory [online]. 2020a [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <http://zeleznehory.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/>
- [7] AOPK ČR. *Kochánovické rybníky a tůň*. Regionální pracoviště Východní Čechy [online]. 2018 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <http://vychodnicechy.ochranaprirody.cz/res/archive/390/062952.pdf?sek=1524673988>
- [8] AOPK ČR. *Reliéf krajiny*. Správa CHKO Železné hory [online]. 2020b [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <http://zeleznehory.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/relief-krajiny/>
- [9] AOPK ČR. *Revitalizace a rekonstrukce rybníka Farář*. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky [online]. 2020d [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <http://www.ochranaprirody.cz/pece-o-prirodu-a-krajinu/projekty-aopk-cr/obnova-vodnich-biotopu/revitalizace-a-rekonstrukce-rybnika-farar/>
- [10] AOPK ČR. *Tipy na výlet*. Správa CHKO Železné hory [online]. 2020e [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <http://zeleznehory.ochranaprirody.cz/tipy-na-vylet/>

- [11] AOPK ČR. *Vodopis*. Správa CHKO Železné hory [online]. 2020c [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <http://zeleznehory.ochranaprirody.cz/charakteristika-oblasti/vodopis/>
- [12] ASOCIACE REGIONÁLNÍCH ZNAČEK. *Železné hory regionální produkt: Katalog certifikovaných produktů*. Asociace regionálních značek [online]. 2020a [cit. 2020-04-03]. Dostupné z: <http://www.regionalni-znacky.cz/zelezne-hory/>
- [13] ASOCIACE REGIONÁLNÍCH ZNAČEK. *Železné hory regionální produkt: Řemeslné kvasové chleby a pečivo*. Asociace regionálních značek [online]. 2020b [cit. 2020-04-03]. Dostupné z: <http://www.regionalni-znacky.cz/zelezne-hory/cs/certifikovane-produkty/detail/1579/remeslne-kvasove-chleby-a-pecivo>
- [14] BABIČČIN DVOREČEK. Babiččin dvoreček Licibořice [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.dvorecek-liciborice.cz/>
- [15] BARTÁKOVÁ, Nikola. *Dotaz na sportovní akci 360° Challenge TOUR Chrudim*. [písemné sdělení - email], osobní komunikace, 29. 3. 2020.
- [16] BASAŘOVÁ, Miroslava. *Česká republika: atlas pro volný čas*. 1. vyd. Praha: Kartografie Praha, 2001. 96 s. ISBN 80-701-1680-3
- [17] BÍNA, Jan. *Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky*. Časopis Urbanismus a územní rozvoj. 2002, roč. 5, č. 1, s. 2-11.
- [18] BOHÁČ, Zdeněk. *Poutní místa v Čechách*. 1. vyd. Praha: Debora, 1995. 286 s. ISBN 80-859-2307-6.
- [19] BUDINSKÝ, Ondřej. *Dotaz na sportovní akci Podhůra Bike*. [ústní sdělení - telefon], osobní komunikace, 3. 4. 2020.
- [20] BUŠTA, Jaroslav. *Slatiňany – exteriér*. Státní zámek Slatiňany [online]. 2020 [cit. dne 25-04-2020]. Dostupné z: <https://www.zamek-slatinany.cz/cs/cs/fotogalerie/8098-slatinany-exterior>
- [21] ČD. *Půjčovny kol ČD Bike*. České dráhy [online]. 2019 [cit. 2020-03-06]. Dostupné z: <https://www.cd.cz/dalsi-sluzby/pujcovny-kol-cd-bike/>
- [22] ČD. *Tratové jízdní řády*. České dráhy [online]. 2020 [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: https://www.cd.cz/jizdni-rad/tratove-jizdni-rady/?tc_search=Chrudim&station=json=%7B%22text%22%3A%22Chrudim%22%2C%22description%22%3A%22stanice%2C+okres+Chrudim%22%2C%22value%22%3A%225454653%22%2C%22favorite%22%3Afalse%2C%22iconId%22%3A3%2C%22selectedText%22%3A%22Chrudim%22%2C%22itm%22%3Anull%2C%22type%22%3A%22Chrudim%22%7D&station-sr70=Chrudim%225454653

- [23] ČERNÝ, Tomáš. *Diskuze na téma potenciálu cestovního ruchu na Chrudimsku*. [písemné sdělení - email], osobní komunikace, 1. 4. 2020.
- [24] ČHMÚ. *Územní srážky*. Český hydrometeorologický ústav [online]. 2019b [cit. 2020/02/29]. Dostupné z: <http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/uzemni-srazky>
- [25] ČHMÚ. *Územní teploty*. Český hydrometeorologický ústav [online]. 2019a [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/uzemni-teploty>
- [26] ČESKÝ RYBÁŘSKÝ SVAZ. *Ceny povolenek a členských příspěvků*. Český rybářský svaz [online]. 2020 [cit. 2020-03-09]. Dostupné z: <https://www.rybsvaz.cz/beta/index.php/legislativa/ceny>
- [27] ČESKÝ RYBÁŘSKÝ SVAZ. *Mimopstruhové revíry*. Český rybářský svaz [online]. 2020 [cit. 2020-03-09]. Dostupné z: <https://www.rybsvaz.cz/beta/index.php/reviry/previry>
- [28] ČSÚ. *Cestovní ruch – 4. čtvrtletí 2019*. Český statistický úřad [online]. 2020b [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/cestovni-ruch-4-ctvrtleti-2019>
- [29] ČSÚ. *Demografická příručka*. Český statistický úřad [online]. 2018 [cit. 2020-03-08]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/91917302/130055190101.pdf/10652f05-be35-483f-9aa6-5970bb08e8d1?version=1.1>
- [30] ČSÚ. *Malý lexikon obcí ČR 2019: Pardubický kraj – obce v okrese Chrudim*. Český statistický úřad [online]. 2019a [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=MLO201909&z=T&f=TABULKA&skupId=2767&katalog=32753&pvo=MLO201909&pvokc=101&pvoch=40614>
- [31] ČSÚ. *Satelitní účet cestovního ruchu*. Český statistický úřad [online]. 2020a [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/satelitni_ucet_cestovniho_ruchu
- [32] DESTINAČNÍ SPOLEČNOST VÝCHODNÍ ČECHY. *Národní Hřebčín Slatiňany*. Destinační společnost Východní Čechy [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://kone.vychodnicechy.info/cs/kam-na-kone/narodni-hrebcin-slatinany>
- [33] DIVILOVÁ ZOBAČOVÁ, Simona. *Dotaz na význam kulturních/sportovních akcí a muzeí v Chrasti*. [písemné sdělení - email], osobní komunikace, 16. 4. 2020.

- [34] FARNOST CHRUDIM. *O Salvátorském obrazu*. Farnost Chrudim [online]. 2020 [cit. 2020]. Dostupné z: <https://www.farnost-chrudim.cz/salvatorsky-obraz>
- [35] HELLINGER, Roman. *Dotaz na možnosti pozorování vodních ptáků na území mikroregionu Chrudimsko*. [písemné sdělení - email], osobní komunikace, 20. 3. 2020.
- [36] HLINKOVÁ, Marie. *Dotaz na pořádání kongresů v hotelu Fortna*. [písemné sdělení - email], osobní komunikace, 23. 3. 2020.
- [37] HOLUB, Josef. *Dotaz na vydávání hostovských rybářských povolenek*. [ústní sdělení - telefon], osobní komunikace, 1. 4. 2020.
- [38] HOTEL ALFA. *Salonek*. Hotel Alfa [online]. 2020 [cit. 2020-03-17]. Dostupné z: <https://www.fortna.cz/sluzby.html>
- [39] HRALA, Václav, ŠAFAŘÍK, Viktor (ed.). *Geografie cestovního ruchu*. Aktualiz. a dopl. 6. vyd. Praha: Idea Servis, 2013. 197 s. 978-80-85970-79-1.
- [40] CHALLENGE RACE STRONG. *Challenge Race Strong* [online]. 2019 [cit. 2020-03-22]. Dostupné z: <http://www.challenge-race-strong.cz/>
- [41] CHRUDIMSKÁ VINAŘSKÁ DESÍTKA. *Propozice Chrudimská vinařská desítka*. Chrudimská vinařská desítka [online]. 2019 [cit. 22-03-2020]. Dostupné z: <https://www.chrudimskavinarskadesitka.cz/cs/41-propozice-pardubicky-vinarsky-pulmraton/>
- [42] CHRUDIMSKO-HLINECKO. *Hippoturistika*. Chrudimsko-Hlinecko [online]. 2020b [cit. 2020-04-10]. Dostupné z: <https://www.navstevnik.cz/hippoturistika/>
- [43] CHRUDIMSKO-HLINECKO. *Naučné stezky*. Chrudimsko-Hlinecko [online]. 2020a [cit. 2020-03-08]. Dostupné z: <https://www.navstevnik.cz/naucne-stezky/>
- [44] IC SLATIŇANY. *Akce uskutečněné*. Infocentrum Slatiňany [online]. 2020 [cit. 2020-03-19]. Dostupné z: http://infocentrum.slatinany.cz/index.php?page=akce&action=akce_uskutecnene
- [45] IC SLATIŇANY. *Návřší Vrchlického*. Infocentrum Slatiňany [online]. 2014a [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <http://infocentrum.slatinany.cz/index.php?page=tipy&action=navrsi>
- [46] IC SLATIŇANY. *Pískovcové skály Škrovád*. Infocentrum Slatiňany [online]. 2014c [cit. 2020-03-09]. Dostupné z: <http://infocentrum.slatinany.cz/index.php?page=tipy&action=skaly>

- [47] IC SLATIŇANY. *Sport a volný čas*. Infocentrum Slatiňany [online]. 2014b [cit. 2020-03-04]. Dostupné z: <http://infocentrum.slatinany.cz/index.php?page=sluzby&action=cviceni>
- [48] JÍZDNÍ ŘÁDY IDOS. *Autobusové jízdní řády*. Chaps [online]. 2019 [cit. 2020-03-06]. Dostupné z: http://portal.idos.cz/Down.aspx?f=pdf/L650555_191201_240716.pdf
- [49] KALINOVÁ, Miluše. *Dotaz na sportovní akci Chrudimská vinařská desítka*. [ústní sdělení - telefon], osobní komunikace, 27. 3. 2020.
- [50] KAMENÍK, František. *Dotaz na využití koupaliště v Nabočanech*. [písemné sdělení - email], osobní komunikace, 12. 3. 2020.
- [51] KHS PARDUBICKÉHO KRAJE. *Přehled koupališť*. Krajská hygienická stanice Pardubického kraje [online]. 2019 [cit. 2020-03-07]. Dostupné z: <https://www.khspce.cz/koupaliste/#/chrudim/>
- [52] KLAPKA, Pavel, NOVÁKOVÁ, Eva, FRANTÁL, Bohumil. *Metodologické přístupy k hodnocení potenciálu cestovního ruchu území*. In: *Miscellanea Geographica 14: sborník katedry geografie fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2008. s. 65-70.
- [53] KLUB OCHRÁNCŮ SPR HABROV. *Spravovaná území*. Klub ochránců SPR Habrov [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://csop-habrov.webnode.cz/spravovana-uzemi/>
- [54] KLUB REKREAČNÍCH BĚŽCŮ CHRUDIM. *Plány tratí*. Klub rekreačních běžců Chrudim [online]. 2020 [cit. 2020-03-22]. Dostupné z: <https://krb.hyperlink.cz/>
- [55] KOLO PRO ŽIVOT. *Manitou Železné hory Cardion*. Kolo pro život [online]. 2020 [cit. 2020-03-22]. Dostupné z: <https://www.kolopro.cz/zavody/race-603-manitou-zelezne-hory-cardion>
- [56] KOPŠO, Emil a kol. *Geografia cestovného ruchu: vysokoškolská učebnica pre študijne odbory Fakulty ekonomiky služieb a cestovného ruchu*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1992. 327 s. ISBN 80-08-00346-4.
- [57] KUBÍK, Roman. *Dotaz na lidovou tradici Věneček ve Vejvanovicích*. [ústní sdělení - telefon], osobní komunikace, 31. 3. 2020.
- [58] KUBÍK, Roman. *Vítejte na stránkách obce Vejvanovice*. Obec Vejvanovice [online]. 2020 [cit. 2020]. Dostupné z: <https://www.vejvanovice.cz/>
- [59] LESY ČR. *Věž na Chlumu*. Lesy České republiky [online]. 2020 [cit. 2020-03-04]. Dostupné z: <https://lesy-cr.cz/tip-na-vylet/vez-na-chlumu/>

- [60] MAPY.CZ. *Turistická mapa*. Mapy.cz [online]. 2020e [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://mapy.cz/turisticka?x=15.8332438&y=49.9320325&z=13&l=0>
- [61] MAPY.CZ. *Základní mapa*. Mapy.cz [online]. 2020a [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.8562719&y=49.8981242&z=13&l=0&lgnd=1>
- [62] MAPY.CZ. *Základní mapa*. Mapy.cz [online]. 2020b [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.7983362&y=49.9362577&z=12&lgnd=1>
- [63] MAPY.CZ. *Základní mapa*. Mapy.cz [online]. 2020c [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?planovani-trasy&x=15.7830130&y=49.9971526&z=11&rc=9jw-pxX4gqdi0xX5KT&rs=muni&rs=muni&ri=2248&ri=1258&mrp=%7B%22c%22%3A111%7D&xc=%5B%5D>
- [64] MAPY.CZ. *Základní mapa*. Mapy.cz [online]. 2020d [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?planovani-trasy&x=15.1103687&y=50.1032667&z=9&rc=9j94pxX5KT9hChxxXvt0&rs=muni&rs=muni&ri=1258&ri=3468&mrp=%7B%22c%22%3A111%7D&xc=%5B%5D>
- [65] MAPY.CZ. *Základní mapa*. Mapy.cz [online]. 2020f [cit. 2020-04-03]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?planovani-trasy&x=15.9663554&y=50.2606313&z=9&rc=9jw-pxX4gq9lD5dxZ99v&rs=muni&rs=base&ri=2248&ri=147&mrp=%7B%22c%22%3A111%7D&xc=%5B%5D>
- [66] MAPY.CZ. *Základní mapa*. Mapy.cz [online]. 2020g [cit. 2020-04-10]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?planovani-trasy&x=15.7864018&y=49.9260115&z=13&rc=9jwPpxXE163ZPxWyyv&rs=stre&rs=base&ri=91526&ri=1722059&mrp=%7B%22c%22%3A111%7D&xc=%5B%5D>
- [67] MARIOT, Peter. *Geografia cestovného ruchu*. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1983. 248 s.
- [68] MARYŠKOVÁ, Renata. *Diskuze na téma potenciálu cestovního ruchu ve Slatiňanech*. [ústní sdělení - telefon], osobní komunikace, 31. 3. 2020.
- [69] MĚSTO CHRAST. *Naučná stezka Chrasteka*. Město Chrast [online]. 2009 [cit. 2020-03-07]. Dostupné z: http://www.mestochrast.cz/assets/File.ashx?id_org=5379&id_dokumenty=9571

- [70] MĚSTO CHRAST. *Významné památky*. Město Chrast [online]. 2018 [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <http://www.mestochrast.cz/vyznamne-pamatky/ds-1024/archiv=0&p1=9684>
- [71] MĚSTO CHRUDIM. *Bašta Prachárna – dělostřelecká bašta*. Chrudimsko-Hlinecko [online]. 2020d [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: https://chrudimsky.navstevnik.cz/13_6649_basta-pracharna-delostrelecka-basta-chrudim/
- [72] MĚSTO CHRUDIM. *Galerie Art – Světlana a Luboš Jelínkovi*. Chrudimsko-Hlinecko [online]. 2020c [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: https://chrudimsky.navstevnik.cz/13_7734_galerie-art-svetlana-a-lubos-jelinkovi-chrudim/
- [73] MĚSTO CHRUDIM. *Kapucínský klášter s kostelem sv. Josefa – Muzeum barokních soch*. Chrudimsko-Hlinecko [online]. 2020a [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: https://chrudimsky.navstevnik.cz/13_42107_kapucinsky-klaster-s-kostelem-sv-josefa-muzeum-baroknich-soch-chrudim/
- [74] MĚSTO CHRUDIM. *Kláštevní zahrady*. Chrudimsko-Hlinecko [online]. 2020b [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: https://chrudimsky.navstevnik.cz/13_42229_klasterni-zahrady-chrudim/
- [75] MĚSTO CHRUDIM. *Mikroregion Chrudimsko*. Město Chrudim [online]. 2013 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.chrudim.eu/mikroregion-chrudimsko/d-1725>
- [76] MĚSTO CHRUDIM. *Mikroregion Chrudimsko*. Město Chrudim [online]. 2013 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.chrudim.eu/mikroregion-chrudimsko/d-1725>
- [77] MĚSTO CHRUDIM. *O Chrudimi*. Město Chrudim [online]. 2017 [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: <https://www.chrudim.eu/o-chrudimi/d-6992/p1=1072>
- [78] MĚSTO CHRUDIM. *Přehled akcí*. Město Chrudim [online]. 2020f [cit. 2020-03-19]. Dostupné z: <http://www.chrudimsobe.cz/>
- [79] MĚSTO CHRUDIM. *Výstavní síň vodních zdrojů*. Chrudimsko-Hlinecko [online]. 2020e [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: https://chrudimsky.navstevnik.cz/13_7747_vystavni-sin-vodnich-zdroju-chrudim/
- [80] MĚSTSKÉ LESY CHRUDIM. *Aktuality*. Městské lesy Chrudim [online]. 2020 [cit. 2020-03-19]. Dostupné z: <https://lesychrudim.cz/aktuality-strana-0/>
- [81] MĚSTSKÉ LESY CHRUDIM. *Cyklopark Podhůra*. Městské lesy Chrudim [online]. 2019b [cit. 2020-03-06]. Dostupné z: <https://lesychrudim.cz/rekreacni-lesy-podhura/cyklopark-podhura/>

- [82] MĚSTSKÉ LESY CHRUDIM. *Lanový park Podhůra*. Městské lesy Chrudim [online]. 2019a [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://lesychrudim.cz/lanovy-park/lanovy-park-podhura/>
- [83] MIKROREGION CHRUDIMSKO. *Mapy*. Mikroregion Chrudimsko [online]. 2004 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <http://www.mikroregionchrudimsko.cz/index.php?nid=663&lid=cs&oid=23185>
- [84] MINISTERSTVO KULTURY ČR. *Kulturní památky*. Ministerstvo kultury České republiky [online]. 2020 [cit. 2020-03-12]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/kulturni-pamatky-260.html>
- [85] MTB CHRUDIM. *Aktuální zprávy a novinky*. MTB Chrudim [online]. 2020 [cit. 2020-03-22]. Dostupné z: <https://www.mtbchrudim.cz/podhura-bike-2020-novinky.html>
- [86] MUZEUM LOUTKÁŘSKÝCH KULTUR V CHRUDIMI. *Aktuální program akcí*. Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi [online]. 2020b [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://www.puppets.cz/cs/aktuality/aktualni-program-akci>
- [87] MUZEUM LOUTKÁŽSKÝCH KULTUR V CHRUDIMI. *Sbírka MLK*. Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi [online]. 2020a [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: <https://www.puppets.cz/cs/muzeum/sbirka-mlk>
- [88] NPÚ. *Ústřední seznam kulturních památek*. Národní památkový ústav [online]. 2020 [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz/uskp/podle-relevance/1/seznam/?kraj=Pardubick%C3%BD+kraj&okres=Chrudim&chranenoTed=1&hlObj=1&fulltext>
- [89] NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY. *Loutkářství na Slovensku a v Česku*. Národní ústav lidové kultury [online]. 2020 [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <http://www.nulk.cz/2018/01/24/loutkarstvi-na-slovensku-a-v-cesku/>
- [90] NH KLADRUBY. *Hřebčín Slatiňany*. Národní hřebčín Kladruby nad Labem [online]. 2020 [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://www.nhkladruby.cz/pro-navstevniky>
- [91] NOVOTNÁ, Marie. *An evaluation of the conditions for the recreational exploitation of the region (Hodnocení předpokladů pro cestovní ruch pomocí GIS. Geografická analýza mikroregionu Vimpersko)*. In: Sborník referátů z 10. roč. konference GIS. Ostrava, 2003.
- [92] OBEC DVAKAČOVICE. *Naše obec*. Obec Dvakačovice [online]. 2020 [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://www.dvakacovice.cz/nase-obec>
- [93] OBEC OREL. *Tři Bubny*. Obec Orel [online]. 2011 [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <http://obecorel.cz/index.php?page=tri-bubny>

- [94] OBEC RABŠTEJNSKÁ LHOTA. *Zajímavosti*. Obec Rabštejnská Lhota [online]. 2020 [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://www.rabstejnskalhota.cz/zajimavosti>
- [95] OBEC SVÍDNICE. *Turistika v regionu*. Obec Svídnice [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <http://www.obecsvidnice.cz/turistika-v-regionu?id=54352&action=detail>
- [96] OBEC ZAJEČICE. Obec Zaječice [online]. 2020 [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <http://www.zajecice.cz/>
- [97] OMS CHRUDIM. *Okresní myslivecký spolek Chrudim*. Českomoravská myslivecká jednota [online]. 2019a [cit. 2020-03-09]. Dostupné z: <http://www.myslivost.cz/omschrudim/Home.aspx>
- [98] OMS CHRUDIM. *Podmínky vydání loveckého lístku*. Českomoravská myslivecká jednota [online]. 2019b [cit. 2020-03-09]. Dostupné z: <http://www.myslivost.cz/omschrudim/Legislativa.aspx>
- [99] ORGANIZÁTOR ZÁVODU. *Dotaz na sportovní akci MTB Maraton Manitou Železné hory Cardion*. [ústní sdělení - telefon], osobní komunikace, 3. 4. 2020.
- [100] ORCHARDHOUSE. *Odpočinek ve venkovském stylu*. OrchardHouse [online]. 2020 [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://www.orchardhouse.cz/cenik/>
- [101] PARDUBICKÝ KRAJ A DESTINAČNÍ SPOLEČNOST VÝCHODNÍ ČECHY. *Chrast – Restaurace a hostince*. Destinační společnost Východní Čechy [online]. 2020c [cit. 04-03-2020]. Dostupné z: <https://www.vychodni-cechy.info/chrast/restaurace-hostince/>
- [102] PARDUBICKÝ KRAJ A DESTINAČNÍ SPOLEČNOST VÝCHODNÍ ČECHY. *Chrudim – Sport a aktivní dovolená*. Destinační společnost Východní Čechy [online]. 2020d [cit. 04-03-2020]. Dostupné z: <https://www.vychodni-cechy.info/chrudim/>
- [103] PARDUBICKÝ KRAJ A DESTINAČNÍ SPOLEČNOST VÝCHODNÍ ČECHY. *Sport a zábava*. Destinační společnost Východní Čechy [online]. 2020b [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: <https://www.vychodni-cechy.info/sport-a-zabava/>
- [104] PARDUBICKÝ KRAJ A DESTINAČNÍ SPOLEČNOST VÝCHODNÍ ČECHY. *Ubytování*. Destinační společnost Východní Čechy [online]. 2020a [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: <https://www.vychodni-cechy.info/ubytovani/>
- [105] PÁSKOVÁ, Martina. *Udržitelnost cestovního ruchu*. Přepřac. 3. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. 335 s. ISBN 978-80-7435-329-1.

- [106] PIVOVARSKÁ HOSPODA MEDLEŠICE. Pivovarská hospoda. Pivovarská hospoda Medlešice [online]. 2009 [cit. 04-03-2020]. Dostupné z: http://www.medlesice.cz/pivovarska_hospoda.php
- [107] PODHORSKÝ, Marek. *Pardubický kraj*. 2. vyd. Praha: Freytag & Berndt, 2008. 191 s. ISBN 978-80-7316-077-7.
- [108] RAFT.CZ. *Řeka Chrudimka*. Raft.cz [online]. 2020 [cit. 2020-03-08]. Dostupné z: https://www.raft.cz/cechy/chrudimka.aspx?ID_reky=255
- [109] REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA PARDUBICKÉHO KRAJE. *Strategický plán rozvoje mikroregionu Chrudimsko*. Pardubice, 2004.
- [110] SPORTOVNÍ AREÁLY MĚSTA CHRUDIM. *Letní koupaliště*. Sportovní areály města Chrudim [online]. 2020b [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://www.sportovistechrudim.cz/cz/letni-koupaliste/>
- [111] SPORTOVNÍ AREÁLY MĚSTA CHRUDIM. *Sportovní areály*. Sportovní areály města Chrudim [online]. 2020a [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://www.sportovistechrudim.cz/cz/sportovni-arealy/>
- [112] STÁTNI ZÁMEK SLATIŇANY. *Stručná historie zámku Slatiňany*. Zámek Slatiňany [online]. 2015 [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://www.zamek-slatinany.cz/cs/o-zamku/historie>
- [113] ŠVÝCÁRNA SLATIŇANY. Švýcarská Slatiňany [online]. 2020 [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <http://www.svycarna-slatinany.eu/>
- [114] TENKRÁTOVÁ, Jaroslava. *Lukavický kahan*. Obec Lukavice [online]. 2020 [cit. 2020]. Dostupné z: http://www.lukavice.com/spolky_akce/spolky-2.php
- [115] TESAŘ, Miroslav. *Dotaz na vydávání hostovských rybářských povolenek*. [ústní sdělení - telefon], osobní komunikace, 17. 3. 2020.
- [116] TRIPADVISOR. *Hotely – Chrudim*. TripAdvisor [online]. 2020a [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: https://www.tripadvisor.cz/Hotels-g2002390-Chrudim_Pardubice_Region_Bohemia-Hotels.html
- [117] TRIPADVISOR. *Restaurace – Chrudim*. TripAdvisor [online]. 2020b [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: https://www.tripadvisor.cz/Restaurants-g2002390-Chrudim_Pardubice_Region_Bohemia.html
- [118] TRIPADVISOR. *Restaurace – Slatiňany*. TripAdvisor [online]. 2020c [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: https://www.tripadvisor.cz/Restaurants-g7743339-Slatinany_Pardubice_Region_Bohemia.html
- [119] TURYNŮVÁ, Lea. *Dotaz na význam místních produktů*. [písemné sdělení - email], osobní komunikace, 2. 4. 2020.

- [120] UNWTO. *Why tourism?: Tourism – an economic and social phenomenon*. United Nations World Tourism Organization [online]. 2019 [cit. 2020-04-05]. Dostupné z: <https://www.unwto.org/why-tourism>
- [121] VODNÍ ZDROJE CHRUDIM. *Naučné stezky*. Geopark Železné hory [online]. 2018 [cit. 2020-03-05]. Dostupné z: <https://www.geoparkzh.cz/cs/geoturistika/naucne-stezky/>
- [122] VODNÍ ZDROJE CHRUDIM. *Umístění objektů projektu*. Geopark Železné hory [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.geoparkzh.cz/gvo/>
- [123] VÝCHODOČESKÁ POBOČKA ČESKÉ SPOLEČNOSTI ORNITOLOGICKÉ. *Ptačí území*. Východočeská pobočka České společnosti ornitologické [online]. 2020 [cit. 2020-03-10]. Dostupné z: <http://www.vcpcso.cz/ptaci-uzemi/>
- [124] VYSTOUPIL, Jiří, ŠAUER, Martin, TROUSIL, Michal. *Geografie cestovního ruchu ČR*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. 154 s. ISBN 978-80-7435-538-7.
- [125] WIKI. *Letní aktivity*. Prodejna a půjčovna sportovních potřeb Wiki [online]. 2020b [cit. 2020-03-09]. Dostupné z: <http://www.wiki.cz/pujcovna-sportovnich-potreb/letni-aktivity/>
- [126] WIKI. Prodejna a půjčovna sportovních potřeb Wiki [online]. 2020a [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <http://www.wiki.cz/pujcovna-sportovnich-potreb/>
- [127] ZACHOVÁ, Kateřina. *Dotaz na význam hřebčína ve Slatiňanech*. [písemné sdělení - email], osobní komunikace, 1. 4. 2020.
- [128] ZELENKA, Josef, PÁSKOVÁ, Martina. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

9 Přílohy

Obrázek 3: Chrudim – Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Zdroj: vlastní fotografie, foceno dne 4. 3. 2020

Obrázek 4: Chrudim – Resselovo náměstí

Zdroj: vlastní fotografie, foceno dne 4. 3. 2020

Obrázek 5: Kočí – Kostel sv. Bartoloměje (národní kulturní památka)

Zdroj: vlastní fotografie, foceno dne 10. 4. 2020

Obrázek 6: Slatiňany – Zámek (národní kulturní památka)

Zdroj: Bušta (2020)

Obrázek 7: Slatiňany – Hřebčín

Zdroj: vlastní fotografie, foceno dne 24. 4. 2020

Zadání bakalářské práce

Autor: Kristýna Hrubá

Studium: I1700219

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Management cestovního ruchu

Název bakalářské práce: **Zhodnocení potenciálu cestovního ruchu vybrané turistické destinace**

Název bakalářské práce AJ: Evaluating a territory's potential for tourism

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cíl: Cílem bakalářské práce je zhodnotit úroveň potenciálu CR podle vybrané metodiky (bodovací metodika J. Bíny). Dílčím cílem je poté získání odpovědí na stanovené výzkumné otázky týkající se dané problematiky.

Osnova:

1. Úvod
2. Cíl práce
3. Teoretická východiska
4. Metodika zpracování
5. Praktická část
 - 5.1. Charakteristika Chrudimska
6. Vlastní výzkum
7. Shrnutí výsledků
8. Závěry a doporučení
9. Seznam použitých zdrojů
10. Přílohy

BÍNA, Jan. Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. Časopis Urbanismus a územní rozvoj. 2002, roč. 5, č. 1, s. 2-11.

HRALA, Václav, ŠAFARÍK, Viktor (ed.). Geografie cestovního ruchu. 6., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Idea servis, 2013. ISBN 978-80-85970-79-1.

KOPŠO, Emil a kol. Geografia cestovního ruchu: vysokoškolská učebnica pre študijné odbory Fakulty ekonomiky služieb a cestovního ruchu. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľ'stvo, 1992. ISBN 80-08-00346-4.

PÁSKOVÁ, Martina. Udržitelnost cestovního ruchu. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. ISBN 978-80-7435-329-1.

ZELENKA, Josef a PÁSKOVÁ, Martina. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

Garantující pracoviště: Katedra rekreologie a cestovního ruchu,
Fakulta informatiky a managementu

Vedoucí práce: Ing. Veronika Židová, Ph.D., DiS.

Oponent: Ing. Martina Pásková, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 16.3.2015